

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. CSÜTÖRTÖK, november 17.

320. szám

Telefon: Kladohivatal 8—53 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Még minden nap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, Kladohivatal és könyvosztály, Szubotica.

Zmaj Jovín trg. 3. (Minerva palota)

A közeledő tél

A tél lehelle párázik a levegőben. A hegyek homlokát már hókoszoru övezi, amelynek fagyos szikrázása messze völgyeket is megdiderget. Az ős sietve csomagol, készül kiüríteni a tájat s mi döbbs megadással nézünk a nyomor ostromállapota elé, amelyet ránk fog diktálni a bevonuló rettenetes ellenség: a tél.

— Úlj mellém a kandallóhoz, íel van szítva melege — énekelte valamikor a költő, derűs filozófiával felüllemelkedve azokon a problémákon, amelyek ma, a romantikus idők elmúltával, az életet lehúzzák a poézis magasságából a próza tövises szakadékaiba. Ma már csak a gyerekságok versikéi csilingelnek a tél örömeiről. Fűtőanyag, meleg ruha, betevő falat, munkaalkalom: ezek most a téli témák vezérmotívumai és a kedélyes gondtalanság zord üldözői.

A Bank of England vezérigazgatója, aki egyben a Népszövetség pénzügyi bizottságának is az elnöke, megvigasztalja a világot, hogy sokkal gyorsabb tempóban heverjük ki a háború következményeit, mint a Napoleon utáni időkben. Bizonyára statisztikai adatokon és a történet-tudomány módszereivel végzett összehasonlításon épül fel az a megállapítás, de jóllakat-e egyetlen éhezőt is, talpraállítja-e a gazdasági válság egyetlenegy elesettjét is az ilyen elméleti igazság? A gyakorlati tények perspektívájában a helyzet az, hogy a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság pang, a tömegek fogyasztóképessége évről-évre csökken és az államok háztartásának egyensúlya maximális közterhek mellett is állandóan inog. Egyre szélesebb néprétegek vannak ráutalva az állam szociális gondoskodására, amelynek azonban szűk határokat szab a pénzügyek siralmas állapota. Mióta várjuk már, hogy helyreálljanak azok a normális viszonyok, amelyek között az állampénztárba befolyt közjövödelmek termékenyítően hatnak vissza a közjólétre! Egyelőre akár árvíz, akár földrengés, vagy más elemi csapás pusztít, akár a tél borzalmi ellen kell megvédeni az inségesek ijesztően szaporodó sokaságát, a segítő akció sulypontja a társadalomra esik, ugyanarra a társadalomra, amelynek áldozatkészségét az adópolitika a végletekig igénybe veszi. Világszerte kifejlődött az államszocializmusnak az a torz és féllás formája, amely szerint a polgárok rendelkezési joga vagyonuk és jövedelmük felett csorhát szenved anélkül, hogy a szűkölködők óriási tábora ennek államilag szervezett humanitárius intézményekben kézzelfogható hasznát látná.

Mind ezek a gondok és bajok a tél közeledtével megnövekedett árnyokban merednek ránk. Bármilyen nehézségekkel birkózunk a megélhetésért, meg kell nyitnunk szívünk ajtaját, ha a jótékony megköpogtatja. Fűtött szobáinkból néhány kálóriát, terített asztalunkról egy-két falatot nem vonhatunk meg azoktól a szerencsétlenektől, akiket az éhség és fagy áldozataiul szemelt ki a hegyek mögött csikorgó léptekkel közeledő tél.

Becskerekre helyezik a beogradi tartomány székhelyét

A pénzügyi törvényben fogják keresztülvinni az áthelyezést

Beogradból jelentik: A beogradi tartománygyűlés küldöttsége csütörtökön fog megjelenni Beslic Nikola tartománygyűlési elnök vezetése alatt Vukicsević Velja miniszterelnöknel, hogy átadja a miniszterelnöknek a tartomány-

gyűlés határozatát magában foglaló memorandumot. A tartománygyűlés — mint ismeretes — elhatározta, hogy kéri fogja a tartományi székhely áthelyezését Becskerekre.

Beavatott helyen szerzett értesülés

szerint Markovics Bogdan dr. pénzügyminiszter kijelentette a demokrata képviselő előtt, hogy a tartomány székhelyének áthelyezése már befejezett tény és azt a pénzügyi törvényben fogják keresztülvinni.

Marinkovics visszaérkezett Beogradba

A külügyminiszter nyilatkozott az újságíróknak és bejelentette, hogy a jugoszláv-francia szerződés jelentőségét részletesen fogja méltatni a parlamentben — Marinkovics és Briand táviratváltása — A miniszterelnök és a külügyminiszter a királynál

A költségvetés végösszege meg fogja haladni a tizenegy milliárd dinárt

Beogradból jelentik: A szerdai napon több előkelő politikusként házi-szent ünnepe volt, többek közt Davidovics Ljubának, Jovanovics Jovannak, Perics Ninkó parlamenti elnöknek, Markovics Bogdan pénzügyminiszternek, akiket ez alkalomból számos politikus látogatott meg. Feltűnt, hogy Pribicevics Szvetozár hosszabb látogatást tett Davidovics Ljubánál és Jovanovics Jovannál, a földmivesszert elnökénél.

Marinkovics külügyminiszter visszatérése hozott csak némi élénkséget a politikai életbe.

A kormány délelőtt nem tartott ülést, csupán az egyesleges községi törvényt tárgyaló bizottság tartott ülést a belügyminisztériumban. Vukicsević Velja miniszterelnök délelőtt rövid kihallgatáson volt öfelségénél.

A politikai közvéleményt erősen foglalkoztatja a költségvetés, aminek végösszeget még mindig nem közölték a nyilvánossággal. Hír szerint a költségvetés minden takarékoság ellenére túl fogja haladni a

tizenegy milliárdot. Miután az állami bevételek ezt az összeget nem fogják elérni, a költségvetési tervet ezáltal először deficitet fog felmutatni.

Marinkovics megérkezése

Marinkovics Voja külügyminiszter szerdán délután háromnegyedégykor érkezett vissza Párisból Beogradba. Az állomáson Dard francia, Leba csehszlovák és Okenszky lenyel követ fogadták, míg a kormány részéről Sumenkovics Ilja, Mijovics Áca és Mehmed Spaho miniszterek, a külügyminisztérium részéről pedig Pavlovics Sztevan miniszterhelyettes vezetésével több főtisztviselő, valamint Hadzi-Gyorgyevics Ljuba sajtófőnök jelentek meg a pályaudvaron.

A beogradi újságírók Zemunig a külügyminiszter elé utaztak, aki szalonkocsijában fogadta őket és nyilatkozott előttük a francia-jugoszláv barátsági szerződés jelentőségéről.

A külügyminiszter nyilatkozata

— Azt hiszem — mondotta Marinkovics Voja külügyminiszter — hogy jó munkát végeztünk, úgy a két ország, mint az általános helyzet szempontjából. Az, amit elvégeztünk, csak haszonnal járhat és szilárd helyzetet teremt, amelyben mindenki tudja, hogy hol a helye. Ez csak kedvező befolyással lehet a béke konszolidálására. Én mind ezekről rövidesen részletesen nyilatkozni fogok a parlamentben, mert hiszen — mint tudják — az ellenzék interpellációjára utazásom miatt még nem válaszolhattam. Most már semmi okom sincs a válasz elhalasztására és mihielyt a parlament napirendre tűzi az interpellációt, válaszolni fogok rá. Ez alkalommal precizen ki fogom fejtetni mindazokat az okokat, amelyek a szerződés aláírására vezettek és ki fogom fejtetni azt is, hogy a szerződésnek milyen jelentőséget kell tulajdonítani.

Marinkovics ezután a beogradi események felől érdeklődött az újságíróktól, majd a beogradi újság-

írók megkérték, hogy nyilatkozzék a Balkán-Locarnó felől elterjedt hírekről.

— Eddig még nem volt szó Balkán-Locarnóról — mondotta Marinkovics. — Ez olyan kérdés, amelyen csak ezután kell dolgozni. A Balkán-Locarnó nem oly sürgős dolog és a viszonyok sem olyanok, amelyek Locarnóra vezettek.

— Összefüggésben áll-e a Balkán-Locarnó a köztünk és Görögország közt tervezett tanácskozással?

— Nincs semmi összefüggés. Azt hiszem, hogy Görögországgal a tárgyalások csak a szalonkocsi kikötőre fognak lefolyni. Később más dolgok is napirendre kerülhetnek.

Arra a kérdésre, hogy mennyire jogosultak Olaszország aggodalmait a jugoszláv-francia szerződéssel kapcsolatban, a külügyminiszter ezt válaszolta:

— Nem hiszem, hogy Olaszország aggodalmait táplálna a Franciaországgal megkötött paktummal kapcsolatban, ha csak önk nem

gondolnak az olasz sajtóra.

— Eppen erre gondolunk — jejezték meg az újságírók.

— Ezt nem tudom, az aggodalmak azonban nem jogosultak. A mi politikánk nem agresszív. Eszerint semmiféle szerződésünk sem lehet kellemetlen arra, aki loyális békepolitikát folytat, amint hogy nincs okunk annak fellevésére, hogy bármilyen kormány illoyalis volna ezen a téren.

Ezután a Bulgáriához való viszonyról kérdezték meg az újságírók a külügyminisztert.

— Ebben semmi új nincs. Erről egyébként a parlamentben is beszélni fogok. Bulgáriához való hivatalos viszonyunk abban a stádiumban van, amiben akkor volt, amikor Párisba utaztam.

Közben a vonat megérkezett Beogradba. A hivatalos üdvözlések után Marinkovics újból tett egy rövid nyilatkozatot:

— Megirhatják — mondotta — hogy ezt a munkát jól elvégeztük és remélem, hogy ez jó befolyást fog gyakorolni más államokhoz való nemzetközi viszonyunkra.

»A szerződés bizonyítéka annak az akaratnak, hogy a béke politikáját folytassuk«

Marinkovics Voja külügyminiszter Vallorbe francia határállomásról táviratot intézett Briand külügyminiszterhez. A táviratban újból megköszöni a szívélyes fogadtatást és többek közt azt írja, hogy megelégedéssel tér vissza Beogradba, mert a maga részéről is hozzájárulhat ahhoz, hogy ünnepélyes aktussal pecsételjék meg azokat az északithatlan barátsági kötelekeket, amelyek már régóta összefűzik Franciaországot Jugoszláviával. Meggyőződése, hogy ez a szerződés kemény láncszem lesz a szabad népek szövetségének abban a láncolatában, amelynek megvalósítására Briand az egész világ helyeslése közepett örkészik.

Briand azonnal válaszolt és a következőket táviratozta Beogradba:

— Rendkívül meghatottak táviratának szavai, amelyeket a francia

terület elhagyása alkalmával hozzájárult. Azok az érzések, amelyeknek kifejezést adott, pontosan megfelelnek az én érzéseimnek és egész Franciaországban a legmelegebb visszhangra fognak találni. Önnel én is örvendek a megegyezés

szerencsés létrejöttének, amellyel Franciaország és Jugoszlávia szoros és régi barátságuk mellett bizonyították kívánták adni annak az akaratuknak, hogy a béke politikáját folytassák azoknak az elveknek keretében, amelyeket ünnepelesen meg-

erősített a népszövetségi paktum és a locarnói egyezmény.

Marinkovics külügyminiszter szerdán este háromnegyed hét órakor kihallgatáson jelent meg Őfelségénél. A kihallgatás hosszabb ideig tartott.

elmondotta az esetet. A rendőrségről orvost küldtek ki a gyilkosság színhelyére, aki megállapította, hogy a hűspenge átfurta a szívet és rögtön halált okozott.

Ludaics a rendőrségen elmondotta, hogy összeveszett Francuszkival és önvédelemből szurta agyon. A szemtanúk azonban szembe mondták a gyilkosnak, hogy nem volt veszekedés, hanem ő eddig ismeretlen okból szó nélkül odalépett barátjához és szíven szurta.

Ludaicot letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Meghalt a kisbajmoki rablógyilkosság áldozata

Merkovics György kocsmáros kedden éjjel egy órakor meghalt. Husz detektív hajszolta kedden éjszaka a rablóbanda szökésben levő tagjait

Százezer dinár értékű holmit találtak a rablók rejtekhelyén

A kisbajmoki véres rablótámadás ügyében szerdán tragikus fordulat állt be.

A merénylet súlyos sebesül. Merkovic György kocsmáros szerdára virradó éjjel egy óra után a szubotical kórházban meghalt.

A szerencsétlen embert még a véres éjszakán beszállították a kórházba, ahol megoperálták. A golyó a hus jobb oldalán furódott a testbe és szétrombolta a beleket. Merkovic György kedden délelőtt visszanyerte eszméletét, úgyhogy ki lehetett hallgatni. A kocsmáros pár szóval elmondotta, hogy

A lövések zajára kelt fel ágyából és a kocsmába ment, mert azt hitte, hogy a legények összeveszttek.

Nagy zürzavar volt és nem tudta, hogy tulajdonképpen miről van szó. Békíteni akarta a legényeket, amikor eldőrdült a lövés. Arra, hogy ki szurkálta össze, nem emlékszik.

Merkovic György állapota kedden délután rosszabbodott, úgyhogy elvesztette eszméletét. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsek életét, de nem sikerült. Este fel Merkovic hánynakolódni kezdett ágyában és érthetetlen szavakat mormogott.

Éjjel egy órakor bekövetkezett a katasztrófa: Merkovic György meghalt.

A tragikus véget ért kocsmáros haláláról értesítették az ügyészséget, amely elrendelte a holttest felboncolását. Merkovic György holttestét szerdán délután felboncolták és megállapították, hogy a golyó átfurta a gyomorfalat és súlyos belső sérüléseket okozott. A halál közvetlen oka belső elvérzés volt. A testen négy szurást találtak, melyek közül kettő súlyos volt, de nem életveszélyes.

A detektívtestület kedden egész délután és szerdán délelőtt megszakítás nélkül a gyilkosság ügyében nyomozott. Kedden este a csendőrség visszakísérte a rendőrségre Lefkovic Ivánt és Benedek Tamást, akik csendőri bizottság előtt újból megmutatták, hogyan folyt le a gyilkosság.

Kedden éjszaka Momirovics Veljko főkapitányhellyettessel az élen az összes detektívek az alekszandrovói tanyák között jártak, hogy a rablógyilkos banda szökésben levő tagjait elfogják. A detektívek a hideg éjszakán járva utakon közelítették meg azokat a helyeket, ahol a jelek szerint a banda tagjai megsoktak fordulni. A reggelig tartó razzia nem járt eredménnyel, de a rendőrség olyan adatok birtokába jutott, amelyek alapján

csak órák kérdése, hogy a szökésben levő gyilkosokat elfogják.

Szerdán délelőtt a két vashavert rablógyilkost kivitték Alekszandrovóba, ahol megmutatták a banda raktárát.

A lopott holmikat Sefkovic házában pincéjében egy földbe ástott veremben rejtették el a gyilkosok.

A lopott holmikat kocsira rakták és behozták a szubotical rendőrségre. Sefkovic és Benedek bevallották, hogy ezek a tárgyak szubotical betörésekből származnak. Elmondották, hogy hónapokkal ezelőtt kifosztották Tonkovic

Dancsó ötödik körü vegyeskereskedő üzletét, ahonnan

negyvenezer dinár értékű árut raboltak el.

Beismerték, hogy ők tártak be Vörös Dancsó alekszandrovói földesgazda házába, ahonnan négyezer dinár értékű különböző tárgyat vittek el.

A banda két tagjánál talált áruk és tárgyak értéke már eddig is

meghaladja a százezer dinárt, de még rengeteg lopott holmi van a szökésben levő rablóknál is.

Sefkovic és Benedek beismerték, hogy résztvettek a vasárnap éjszakai gyilkosságban, de tagadják, hogy a halálos lövést ők adták le és azt mondják, hogy

a gyilkosságot a bandának szökésben levő tagja követte el.

Sefkovic megnevezte cinkostársát, aki egy rovtomultu, többszörösen büntetett

szubotical második körü csavargó, akinek a nevét a rendőrség a nyomozás érdekében nem közölte a sajtó képviselőivel.

A rendőrség azonban nem ad hitelt a két rabló védekezésének és szüntelenül a revolvereket keresik, amelyekkel a gyilkosok vasárnap éjjel lelőtték a kocsmáros. A fegyverek azonban eltűntek. Szerdán délután újból és alaposan átkutatták Sefkovic házat, kihallgatták feleségét és két gyermekét.

Az asszony tagadta, hogy tudta volna, hogy férje tagja egy rablóbandának.

mert Sefkovic neki azt mondta, hogy a tárgyakat, amelyeket hazahozott, olcsó pénzen vette ismeretlen emberektől.

A nyomozás már a befejezéshez közeledik és néhány részletkérdés tisztázása után valószínűleg pénteken reggel átadják Sefkovicot és Benedeket az ügyészségnek.

Uj bevándorlási törvény készül Amerikában

A vizum kiadásánál nem fogják előnyben részesíteni a mezőgazdasági munkásokat

Washingtonból jelentik: Davis munkaügyi államtitkár kedden ismertette a bevándorlási rendelkezésekről szóló új törvénytervezetet, amelyet a kormány a kongresszus elé kíván terjeszteni. E szerint az olyan külföldieket, akiket már egyszer deportáltak, abban az esetben, ha másodszer is törvénytelenül tartózkodnak az Egyesült-Államokban, előbb fogházzal büntetik, azután újra deportálják. Az utlevél nélküli utasokat szállító hajóvállalatokat megbüntetik.

Az amerikai férfiak külföldi feleségei eddig a bevándorlási kvótán felül is beutazhattak, a jövőben pedig amerikai asszonyok külföldi férjei is beutazhat-

nak gyermekekkel együtt, ha ezek még nem haladták meg a huszonegyedik életévüket. Ezenkívül a kvótán felül beengedik az olyan külföldiek feleségeit és kiskorú gyermekeit is, akik 1924. július elseje előtt törvénytelenül vándoroltak be az Egyesült-Államokba. Az új kvótát még nem tették közzé.

A vizum kiadásánál követett gyakorlatot, hogy a mezőgazdasági munkásokat előnyben részesítik, felfüggesztik, ezzel szemben az amerikai iparosoknak és farmereknek megengedik, hogy külföldről olyan munkásokat hozzanak, akikre sürgős szükségük van, de Amerikában nem állnak rendelkezésre.

Vendégei szemel itt ira szívenszurta barátját egy kikindai gyári munkás

A gyilkos önként jelentkezett a rendőrségen, ahol örvendélemmel védekezett

Kikindáról jelentik: Titokzatos gyilkosság történt az elmúlt éjjel Kikindán. Egy téglagyári munkás lakásán játszódott le a rémdráma, ahol a vendéglátó gazda

szívenszurta barátját, aztán önként jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták.

Ludaics Száva, a Bohn-téglagyár munkása az elmúlt este három barátjával, Dezső Imrével, Horváth Mihállyal és Francuszkai Szvetozárral borozgatott az egyik külvárosi kocsmában. Tizenegy óra felé eltávoztak és Ludaics az utcán azt az ajánlatot tette, hogy menjenek el a harmadik kerületben levő lakására és ott folytassák a borozgatást. A három ember elfogadta a meghívást és elmentek Ludaics lakására.

A legjobb hangulatban töltötték el a barátok néhány órát. Csendesen beszélgettek, amikor Ludaics felkelt az asztaltól. Senki se figyelt rá, tovább ittak, amikor

Ludaics hirtelen Francuszkai Szvetozár elé ugrott és szó nélkül szívébe döbött egy hatalmas konyhakést.

A gyilkosság szempillantás alatt történt és annak szemtanúi voltak Dezső Imre és Horváth Mihály, akik megdermedve látták, hogy

Francuszkai mellől hatalmas sugárban kislökött a vér és a férfi jajszó nélkül lezuhant a székről. Ludaics ekkor kiszaladt az uccára és a véres késsel hétszer saját karjába szurt, majd jelentkezett a rendőrségen, ahol

A francze' di pan visszau'asitja az ellene emelt vádakat

Mérnyi Gyula nyilatkozata a templomi harorról s annak előzményeiről

Kraljevicevórról jelentik: Az ismeretes franze'ldi lelkész-háború ügyében a Bácsmegeyi Napló tudósítója felkereste Mérnyi Gyula evangélikus lelkészt, hogy nyilatkozatot kérjen tőle az ellene emelt vádak ügyében. Mérnyi Gyula lelkész kérdéseinkre többek közt a következőket mondotta:

— Az el'ennem indított hajszá tulajdonképeni előidézője az a hitközségi választás volt, amelyen Reman Jakab-pártja megbukott. Ettől kezdve Remannék áskálódni kezdtek ellenem. Amikor egyszer jogtalanul át akarta vizsgálni Reman a könyveket és én ezt megtagadtam, az egyházi autonómia megsértésével előbb a jegyzőhöz, majd a pancsevöl ügyészséghez és végül a minisztériumhoz fordult panasszal, a vizsgálat azonban teljesen rendben levőnek találta úgy a pénztárt, mint a könyveket. Az alaptalan vádaskodásért, valamint azért, mert egyszer az isentiszteletet is megzavarta, fe'jelentést tettem Reman ellen, akit el' is ítelt a bíróság. A legsztyenteljesebb dolog a templom előtt rendezett legutóbbi verekedés volt, amely teljesen jellemzi az »ellenzékelt.« Én azonban nem avatkozom már be dolgaikba, mert engem a vizsgálat, amit egyházi fenhatóságom indított, teljesen tisztázott.

Ez a vizsgálat teljes elégtételt adott Mérnyi Gyula lelkésznek, akihez dr. Pop János zagrebi püspök november negyedik keltelett levelet intézett, amelyben teljes bizalmáról biztosítja a lelkészt. Ezek után remélhetőleg végre az ellenpárt is meg fog nyugodni.

U. E.

Veszedelmes besurranó tolvajt fogott el a vrsaci rendőrség

A rendőrség keresi a kártsultakat

Vrsacról jelentik: Notórius besurranó tolvajt tartóztatott le a vrsaci rendőrség, aki az elmúlt héten a lopásoknak egész sorozatát követte el. Egymás után érkeztek az elmúlt napokban a feljelentések ismeretlen tolvaj ellen a vrsaci rendőrséghez. A rendőrség megindította a nyomozást, amely rövid idő alatt eredménytel végződött, mert a tolvajt letartóztatták Jovanovic Cedomir tizennyolc éves foglalkozás nélküli cigánylegény személyében. Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy egy hét alatt kilenc lopást követett el. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy Bauer Ede Mileticeva-ucca 2. szám alatti lakásáról egy cigarettatárcát és manikürkészletet, Kuzmanovic Olga Jelene hercegno-tér 11. szám alatti lakásáról egy női táskát hétszáz dinár készpénzzel, Fürst Hugó Szingyeleseva-ucca 3. szám alatti lakásáról egy értékes láncosövet, Sztoljanovic Pavle Laza Vancics-ucca 14. szám alatti lakásáról pedig egy nagyértékű zseborát lopott el. Ezenkívül első kihallgatása során még öt lopást vallott be, a károsultak címére azonban mint kijelentette nem emlékszik.

A lopott holmikat nagy részét megtalálták a tolvajnál. A rendőrség tovább nyomoz Jovanovic bűnlajstromának összeállítására véget, mert valószínűnek tartják, hogy ezenkívül még több lopást és betörést követett el, nemcsak Vrsacban, hanem a környékbeli községekben is.

Szerdán délbe: betörték a Rudics-uccai cukorkaüzletbe

Mialatt a Bonbonier cukorkaüzlet tulajdonosa ebédelni volt, álkulccsal felnyitották az üzletet és kifosztották a pénztárat

Szobotica legforgalmasabb uccájában a Rudics-uccában szerdán délben egy és fél óra között kifosztották a »Bonbonier« cukorkaüzletet. A vakmerő tolvajok álkulccsal felnyitották az üzlet uccára nyíló ajtaját és elvittek nagymennyiségű finom csokoládédarut, majd feltörték a kasszát és a bennetalált készpénzt magukhoz véve eltávoztak.

A »Bonbonier« cukorkaüzlet tulajdonosa Gottlieb Aranka kevéssel egy óra előtt zárta be az üzletét és alig pár lépésre levő lakására ment ebédelni. Ezt az időt használták fel ismeretlen tettesek és álkulccsal felnyitották az ajtót.

A Rudics-uccában állandóan nagy a forgalom, de a betörők zavartalanul dolgozhattak és távozhattak az üzletből. A tulajdonos fél kettőkor, tehát fél órával az üzletzárás után már visszatért, hogy folytassa dolgát. Legnagyobb meglepetésére az üzlet ajtaja nyitva volt. Először arra gondolt, hogy elfelejtette az ajtót bezárni, de amikor az üzletbe lépett és a kasszát nyitva találta, világgossá vált, hogy az üzletben betörők jártak.

Értesítették a rendőrséget, ahonnan egy detektív ment ki a helyszínre. A déli tolvaj, mint megállapították, kényelmesen stancélibe csomagolta az apróbb bonbonokat. Munkaközben több papirzacskó elszakadt, ezeket megtalálták a földön. A betörőnek maradt még ideje a kassza felnyitására is. A kasszából a tolvaj a pénzt elvitte. Az üzletben semmi olyan jelet nem találtak, amelyek alapján kiindulhatna a nyomozás. Valószínű, hogy a tolvajok többen voltak és az üzlet közelében lesték, mikor távozik el a tulajdonos. Azután egyik hement az üzletbe és összepakolt, az alatt társa kint állt és vigyázott, nem tér-e vissza a tulajdonos.

Az üzlettel szemközt levő gyümölcsárú asszonyok a jelzett időben egy magas fiatalembert láttak az üzlet előtt

állni és a tulajdonos is emlékszik, hogy a tulajdonos egész délelőtt ácsorgott egy inasnak látszó fiatalember.

Az üzletből elvitt áru mennyiségét és értékét, valamint az ellopott készpénz-

szeg nagyságát eddig nem állapították meg, de a kár több ezer dinárra rug. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a vakmerő tolvajok kézrekerítésére.

Viharok közt folyt le Vrsac város első közgyűlése

A radikálisok kivonultak az eskütétel előtt

Vrsacról jelentik: Vrsac város megválasztott képviselőtestületének első gyűlése botrányba fulladt és az eskü letétele előtt a radikális képviselők tüntetőleg elhagyták a közgyűlési termet. A gyűlés iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg és a karzatot zsúfolásig megtöltötte a közönség.

Néhány perccel három óra után bevonultak a terembe Jovanovics Szvetolik polgármesterrel az élén a városi tanács tagjai és a polgármester megnyitotta a közgyűlést. Szerb és német nyelven üdvözölte az első megválasztott képviselőtestület tagjait. Ezután Kanaeski Vladimir (disszidens demokrata) Jorgovics Misa (disszidens demokrata) képviselőtestületi tagot ajánlotta korelnöknek, míg a radikálisok dr. Lissovac Mladen közigazgatót ajánlották. Dr. Juga Velimir nemzetgyűlési képviselő annak az óhajának adott kifejezést, hogy Sztankov Szteva, mint tényleg a legidősebb tag, legyen a korelnök. Heves vita indult meg ezután. Jovanovics József (hivatalos demokrata) szerint a közgyűlés a korelnököt nem szavazással választja meg, hanem a tényleg legidősebb testületi tagot kell kijelölni. Dr. Mliszovac Mladen (radikális) kijelenté, hogy Jorgovicsnak is tudnia kell, hogy Sztankov a legöregebb, hiszen hárman együtt jártak még az iskolába.

Dr. Miatovics Szvetozár (Pribicevics-párti): A többség dönt a korelnök személye felett. Így van ez a parlamentben, így csináljuk mi is.

Jorgovics nagy zaj között elfoglalja az elnöki széket, ami ellen a radikálisok és a németpárti képviselők erősen tiltakoznak.

Dr. Juga Velimir szólásra jelentkezik. Jorgovics korelnök azonban nem adja

meg neki a szót, mire a radikális képviselők tüntetőleg telemekedtek helyükről és az eskü letétele előtt elhagyták a közgyűlési termet.

Jorgovics a zaj megszüntével megnyitja a gyűlést és felolvassa a megválasztott képviselők névsorát. Miután a választás ellen nem nyújtottak be petíciót és nem támadták meg senkinek sem a mandátumát, a 72 képviselőt megválasztottnak jelenti ki.

Dr. Singer Miklós, a német párt elnöke pártja nevében kéri annak jegyzőkönyvébe foglaltat, hogy a német párt kifogást emel a korelnök megválasztásának körülményei miatt. Jorgovics korelnök dr. Singer előterjesztését elutasította.

A korelnök ezután letette az esküt, azután a szláv képviselőket bocsájtotta eskü alá.

A német párt képviselői közben hangosan elégedetlenkednek dr. Singer javaslatának elutasítása miatt, mire Kanaeski (disszidens demokrata) a németek felé fordulva a németek viselkedését illetlennek minősíti.

Dr. Miatovics Szvetozár (Pribicevics-magyar képviselőtestületi tagok eskütétele után indítványozza, hogy az első rendkívüli gyűlést szombat délutánra hívják össze, melynek napirendjén a választmányok kijelölése és a hivatalnok megválasztása szerepeljen.

Jovanovics Szvetolik polgármester kijelenté, hogy 18-ikára akarta az első rendkívüli közgyűlést összehívni, a mai gyűlés tárgyának pedig kizárólag csak az eskütételnek kellett volna lennie.

— Ne kezdjük azonnal ez első gyűlést a törvény megsértésével — mondotta a polgármester.

Dr. Miatovics Szvetozár élesen támadta a polgármestert. A kisközségek első gyűlésükön az előjáróságot is megválasztják, ha rólunk más törvény nem rendelkezik, mi sem vagyunk más, mint egy nagyobb község. Mi is megkezdhetjük első gyűlésünkön a munkát, mert ez sürgős. A polgármesternek minczen joga ebbe beleszólni, mert ő még nincsen megválasztva.

Dr. Singer Miklós kijelenti, hogy helytelen dr. Miatovics állásfoglalása, mert a hivatalnokok továbbra is megmaradnak szolgálatukban. A gyűlésnek joga van meghatározni jövő teendőjét, a hivatalnokoknak pedig meg vannak kötelezettségeik és eddigi jogaik is. A hivatalnokokat nem lehet a további ülésekről kizárni, a korelnöknek egyetlen joga és kötelessége az eskü kivétele és ezzel missziója befejezést nyert.

Jovanovics Szvetolik polgármester javaslatára Miatovicsnak és a törvényre hivatkozva kéri, hogy a közgyűlés ne üljön tovább már az első gyűlésen a törvényről.

Kanaeski: Dolgozni jöttünk és nem a formalitásokat keresni. A hivatalnok kar rendelkezési állományba van helyezve, tehát már nem aktív. A polgármester is rendelkezési állományba van helyezve.

Georgievics Joca, a disszidens demokraták vezére kijelenti, hogy a hivatalnok kar tényleg rendelkezési állományba helyeztetett, a hivatalukat azonban kötelesek ellátni. Indítványozza, hogy a jegyzőkönyvbe csak az eskütétel kerüljön és ami azután történt, azt tekintse a közgyűlés privát jellegű megbeszélésnek. Ha ez megtörténik, a napirenden nem változtatott a gyűlés semmit.

A gyűlés Georgievics Joca indítványát elfogadta és a jegyzőkönyvet hitelesítette.

Rádiókészülékek és alkatrészek
Maller Béla
okl. gépészmérnök-él
Subotica, Pe rogradska ulica 8.
85 1

Egy kritikus albumából

Irta: Baedeker

Államférfiak.

Igy nevezzük (néha tréfásan) azokat a politikusokat, akik a legtöbb dolgukat rosszul csinálják, de utóbb rájönnek — s ezt a memoárjaikban megírják — hogy mit kellett volna tenniük és hogyan kellett volna eljárniuk.

Nagyobb számmal vannak természetesen azok a politikával foglalatokodó urak, akik magukat államiérfiaknak tartják ugyan, de józanabb kortársaik nem sorozzák őket ebbe a »szakmába«. Ezek is rosszul végzik a státusférfi teendőket, de abban különböznek iméntemlített kollégáiktól, hogy baklövéseiket sohase látják be s a viszonyokat, az eseményeket meg a többi politikusokat teszik felelőssé a fiaszkóikért. Ezek a jó urak, ha nem is államiérfiak, de — mind a korlátolt emberek rendszeren — következetesek, helytállóak és argumentumokkal szemben fölötté közömbösek. Az ilyen politikust az ellenpárt sorából minduntalan leszamarazzák, de a saját pártján ritkán akad olyan bátor legény, aki nyíltan meri megmondani róla, hogy értelmetlen. A pártok mindig bizalmatlanok voltak a valódi nagyokkal szemben s idegenkedtek a ragyogó tehetségektől — olyanoknak a vezérléte alatt szeretnek működni, akik tehetségben és jellemben is az ő középszerűkhöz hasonlóak...

S az igazi államférfiak? A hivatottak? A providenciálisak? Nos, ezek a legtöbbszőr féltenségre vannak kárthatva, fényes tehetségeik kénytelenk paragon heverni vagy elméleti írásokba, könyvekbe menekülni. Valódi nagy erők lévén, a közvélemény nem érti meg őket. Eredetiségük elidegeníti tőlük a tucatembereket, eszmegazdagságuk zavarba hozza a korlátoltságot s koncepcióiknak a merészsége távol tartja tőlük a népszerűséget.

A világtörténelmet is legtöbbször apró

intelligenciák csinálják. Parva sapientia regitur mundus.

*

Ha közdolgokkal foglalkozik valaki és mégis érzékeny a lelke, ha nem szívesen (vagy kellenélén kevesebbet) hazudik, bizik a mások becsület- és igazságérzetében, ha nem ígér olyat, amit be nem várhat s mindent betart, amit ígér, ha nem keresi a hatalmat s ha elérte, nem ragaszkodik hozzá, akkor azt mondják róla: rossz politikus.

*

Az ember azt hinné, hogy a közéletben csak szeplőtlen jellemű és jóhírű férfiak szerepelhetnek, mert hiszen annyi embernek a szeme — az indiszkrét tömegé és a szemfüles sajtóé — függ rajtuk. Pedig, amint tudjuk, nincs így. Éppen ott ágál sok olyan szereplő, akiről eléggé el van terjedve az a vélemény, hogy »szégyellheti magát«. Am a hátorság, amellyel a nyilvános élet porondjára lépnek, lefegyverezik azokat, akik tisztakezü embereket óhajtanak a fórumon látni s így aggodalommal, bizalmatlanul tekintenek rájuk. A híriükben kikezdett urak merészsége és elfogulatlansága lefegyverzi őket, mert — gondolják — minő tehetséges férfiak lehetnek ezek, ha ilyen hirrel a nyilvánosság elé kéredeznek! A társadalom valószínűleg meg se lehetne nélkülik — ezzel a megállapítással nyugtatják meg magukat s a jellemfoltos politikusokat hagyják békességben garázdálkodni...

*

Ha egy párt túlnaggyá nőtt, rosszabb helyzetben van, mint ha kisebbséggé törpült volna. Sokkal több a tagja, sem hogy mindannyit kielégíthetné. Ez okozza a bomlását és a vesztét.

Igazán okos pártvezér vigyáz arra, hogy a hívei ne szaporodjanak el túlságosan.

*

Sok politikusnak az a hibája (s egyúttal a malőrje), hogy az ellenfelét leki-

csinyli, együgyűnek tartja. Lehet, hogy így van, ahogy gondolja, de nem szabad őt ekképpen kezelni. Okos politikus azt, aki szemben áll vele — bármennyire gyöngye legyen is az — bölcsnek nézi, mint egyenrangú féllel tárgyal vele aszerint támadja és úgy védekezik ellene, mintha méltó ellenfele lenne. A politikai színpad olyan mint bármely más csatatér, ahol az ellenséget nem szabad lenézni s ahol okosabb azt tulbecsülni mint a való értékénél egy mákszemnyivel is kevesebbre taksálni.

*

A paraszt és a főúr (bármennyire tiltakozzon ez utóbbi) közelebb áll egymáshoz, mint a kettő közül bármelyik a középosztályhoz. Mind a kettő konzervatív, előítéletes, büszke, nehézkes, utjólirító és hagyományokhoz ragaszkodó s a tulajdonságaival mindkettő egyforma messzeségben él a középosztály tagjaitól, akiknek nagyrésztében megvan a hajlandóság a szabadság, a szabadabb gondolat, a haladás, a liberális vagy radikális reformok és a szociális világszemlélet iránt.

*

Aki csak arra látszik alkalmasnak, hogy a saját városa vagy községe közéletében játssza az első hegedűt, de arra már nem, hogy bárhol az országban tehessen hasznos szolgálatokat a köznek, az arra sincs igazán hivatva, hogy otthon foglaljon el fontos pozíciót. Még az u. n. államférfiak közül is azok a különbe, az igazán hivatottak és kiválók, akik nem csupán »nemzeti« jellegűek, nem csak bizonyos színek alatt képesek dolgozni, de ha a sor rákerülne, a hazájukon kívül, más országok kormányzatában is eredményesen tudnának működni. Kosuth Lajos kitűnő köztársasági elnök lehetett volna az Egyesült-Államokban.

*

A papiros drágasága lassankint ráveszi a kormányokat és egyéb hatóságokat hogy szakítsanak a merev bürokratiz-

mussal: a terjedős jegyzőkönyvekkel és a kilométerhosszuságu jelentésekkel. Az ügyek — főleg a politikai természetűek — akkor se érték meg azt a papírmennyiséget, amelybe temették őket, amikor az az anyag még olcsó volt. Most bizony sok dolgot, ami azelőtt a francia mondás szerint nem érte meg a gyertyát, azzal kell elintéznünk, hogy nem éri meg a papírost.

*

Az, hogy valaki arisztokrata-e vagy demokrata, sokszor csak szerénység kérdése.

*

Egy eleven, eszmékben és tervekben gazdag kisebbség nagyobb hasznára lehet a hazájának vagy valamely más közületnek, mint egy lomha numerikus többség.

*

Uralkodók és más hatalmasak sohase tudják meg, hogy mit tart róluk a népük a közönségük, a társaságuk. A tanácsadók nem mernek eszméket lenni velük szemben s nem is érdekük nekik, hogy az uruk tisztán lásson mindent s a poharából tiszta bort ihasson. Azért hát az uralkodóknak s a többi hatalmasságoknak maguknak kell jól látni, jól hallani és jól figyelni — máskéülben nem fognak tudni semmit.

*

A hatalmasoknak nyílt barátaik és titkos ellenségeik vannak. Ha megbuknak, akkor az ellenségeik nyíltan lépnek föl ellenük, a barátaik pedig titokban, csendben elpárolognak. Személy-, helyzet- és szerepcsere.

*

Az egyetlen becsületsértés, amelyet szívesen hallanak az emberek: ha azt mondják róluk, hogy jó politikusok.

*

Az a pálya szerzi a legnagyobb megbecsülhetést, amelyben legkisebb szerepe van a becsületességnek: a politikai pálya.

Megnyitották és elhalasztották a szkopljei macedón-pör tárgyalását

A vádlott diákok védői kérték a tárgyalás elnapolását

Szkopljéből jelentik: A szkopljei törvényszék megkezdte a fő tárgyalást a macedón propagandával és titkos forradalmi szervezkedéssel vádolt diákok ügyében. A tárgyalás iránt nemcsak a hazai, hanem a külföldi sajtó is nagy érdeklődést tanúsított, jelen voltak az európai és amerikai nagy lapok tudósítói. Egyes védők kérték a tárgyalás elnapolását és elfogultsági kifogást jelentettek be a törvényszéki elnök ellen, amit a közönség nagy meglepetéssel fogadott.

A bíróság elhatározta a tárgyalás elhalasztását, hogy megvizsgálhassa az elfogultsági kifogás indokait és határozhasson arról, szükséges-e más tárgyalásvezető elnök kiküldése. A vádlottakat ismét visszavezették celláikba. Jogászörökben élénk feltűnést keltett ez a fordulat és a többi védők erősen méltatlankodnak emiatt, hogy védőtársaik eljárása folytán most még tovább tart a vádlottak vizsgálati fogsága.

Sokan azzal magyarázzák ezt az eljárást, hogy a vádlottak egy csoportja időt akar nyerni arra, hogy dr. Trumbics Ante és dr. Drljevic Szekula nemzetgyűlési képviselőket megnyerje a védelem elvállalására. Az új tárgyalási napot a felelősségi bíróság fogja kitzújni.

Lábatlan holttest a kutban

Az eltűnt karlovcii marhakereskedőt gyanítják a borzalmas leletben

Noviszadról jelentik: Indjija község közelében borzalmas leletre bukkantak. A mezei úton levő közútból az arrahaladó állatok egyideje nem akartak inni, végül a gazdák kutúrót fogadtak, hogy vizsgálja meg, mi van a vízben.

Hétfőn a kutúró lemászott a kut medencéjébe és pár pillanat múlva egy holttesttel került a felszínre. A holttest már hosszabb ideje lehetett a vízben, mert már oszlásnak indult. Erősen megcsontított állapotban volt, mindkét lába hiányzott.

A csendőrség megindította a vizsgálatot. Azt hiszik, hogy ez a Szremszki-Karlovciról nemrég eltűnt marhakereskedő, aki nagyobb összeggel az indjijai vásárra indult s azóta nyoma veszt. Az agnoszkálási eljárás megindult.

A „becsület” és a méltóság

Helyes a malacok ellopása csak ott adódik el

A szabocai törvényszéken szerdán tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa a lopás büntetésével vádolt Vizin Dáncó és az orgazdaság váls. gőzei vádolt Katanecics Sándor bűnügyét. A vád szerint Vizin ez év szeptemberben négy helyen követett el lopást és pedig szeptember 29-ikén Milankovics Bartul szállásáról elhajtott hat malacot. Bartul Mátyás szállásáról elvitte hat zsák krumplit, Logics Vécó 20 zsák krumplit és Ferenc János 11 hét zsák kukoricát. A másodrendű vádlott ellen az a vád, hogy a lopott malacokat Vizin öszvére szállította és vele együtt adták el.

Vizin Dáncó elsőrendű vádlott a tárgyaláson kijelentette vallomásaiban, hogy szeptember 29-ikén este 7 óra tájban a mezőkőn járt, amidőn észrevette, hogy hat darab malac legelészik a kukoricás-lyan. A malacok közelében egy férfit látott, akitől megkérdezte, hogy ki ezek a malacok? Ez azt felelte, nem tudja ki a gazdájuk. Erre ő a malacokat, mint talált tárgyat elhajtotta barátjához, a másodrendű vádlottnak. Három napig voltak ott a malacok s akkor későre rakták azokat és egy kivételével, amelyet a skománál hagytak, mert nem

akart enni, beszállították a kanizsai vásárra, ahol eladták a malacokat 2500 dinárért. A pénzen megosztzkodtak. A kukorica- és krumplilopásokat is mind sorra bevallotta.

Katanecics másodrendű vádlott tagadja, hogy neki tudomása lett volna arról, hogy Vizin a malacokat lopta.

Elnök: Magának feltűnhetett, hogy azért mert maga egy-két napig a malacokat az ólban tartotta, 1250 dinárt kapott.

Vádlott: Nem is voltak a malacok az ólban, hanem a szabad ég alatt. A pénzt nem azért adta, mert a malacok ott voltak. Én nem tudtam, hogy azokat lopta.

A vádlottak kihallgatása ezzel véget ért és a bíróság néhány sértettet hallgatott ki tanuként. A bizonyítási eljárás befejeztével a bíróság meghozta az ítéletét, amely szerint bűnösnek mondotta ki az elsőrendű vádlottat lopás büntetésben s elítélte egy évi és hathónapi börtönre, míg a másodrendű vádlottat orgazdaságban mondották ki bűnösnek és nyolchavi fegházra ítélték. Egyben a bíróság kimondta, hogy Vizinre fenntartja a vizsgálati fogságot az ítélet jogerőre emeléséig, míg a másodrendű vádlottat szabadlábra helyezte.

Ingyen kaphat Aladdin-lámpát ha siet.

Ennek érdekében:

I. ismernie kell annak előnyeit

1. hóféhér 80 gyertyafénnyel világít,
2. petroleum-fogyasztása 40 para óránként,
3. füst, zaj, szag és korom nélkül ég,
4. levegőbepréselés, előmelegítés nélkül működik,
5. szavatoltan tűz- és robbanásmentes.

II. az alatti szelvényt kitöltve sürgősen hozzánk be kell küldeni

It levéggel

Jagózláv Aladdin Vezér' épü'selet BARZEL D. D. Subotica

A u írott ingyen óhajt egy Aladdin-lámpa bírlókába jutni.

Név és foglalkozás

Helyiség

utca

Egészen biztosra veszik Károly voltromán trónörökös hazatérését

Ferdinánd király kevéssel halála előtt Mária királynéval Párisban volt és találkozott Károly herceggel — Bratianu a királyi család akarata ellenére akadályozta meg Károly visszatérését

Ferdinánd király utolsó kívánsága Károly hazatérése volt

Bukarestből jelentik: A Manoilescu-pör tárgyalásának utolsó éjszakáján — mint a *Bácsmegyei Napló* jelentette — Averescu volt miniszterelnök védőbeszéde kipattantotta azt, amit csak nagyon kevesen tudtak Romániában és ami ezideig az egész világ előtt titok volt, hogy

Ferdinánd király és Mária királyné a nyár elején, nem sokkal a király halála előtt, meglátogatták Párisban Károly herceget, akivel Romániába való visszatérésének lehetőségéről tárgyaltak.

Inkognitóban, a legnagyobb titokban, indifferens helyen folyt le ez a találkozás, amely — mint most kiderült — bővelkedett a drámai részletekben. Ferdinánd király, meglátva száműzött fiát, sírásban tört ki és egyre csak ezt ismételte:

— Fiam! Fiam!

Mária királyné sápadtan, megrendülve nézte az apa és fia találkozását, akik összelelköztek és mindketten hangosan sírtak. Károly végre kibontakozott apja öleléséből, valóságos odarohant Mária királynéhoz, leborult előtte és csókokkal halmozta el a kezét. A királyné lehajolt fiához, megölelte és megcsókolta és csak ennyit mondott:

— Gyere haza fiam!

Ezen a találkozásán, melynek nyilvánvalóan nemcsak az volt a célja, hogy Ferdinánd király a fiát lássa,

elhatározták, hogy deklarálójában fogják Károlynak a trónról való lemondását megsemmisíteni és a trónörökös ünnepélyesen visszatér Romániába.

Mindenki tudja ma már Romániában hogy a királyi párt mi indította arra hogy Károlyal visszatéréséről tárgyaljon.

Ferdinánd király, aki már akkor érezte, hogy napjai meg vannak számálva, eredetileg úgy tervezte, hogy halála után Mária királyné fog régensként uralkodni,

de a kis Mihály nagykorúságáig Viscont a király és a királyné idejében észrevették hogy Bratianu e törv. ellen foglal állást és a királynét teljesen ki akarja kapcsolni az uralkodásból, ami Ferdinánd király halála után sikerült is neki.

Ferdinánd király a dinasztia és az országot egyaránt féltette Bratianu felülkerekedésétől és ezért akarta visszahozni fiát Romániába.

Ennek a tervnek a keresztülvitelére hajlandó is volt az Averescu-kormány, amelynek azonban ép azért, mert Bratianu neszét vette a dolgoknak, meg kellett bukni és át kellett adnia helyét. Átmenetileg tudvalevőleg Stirbey herceg alakított kormányt, aki bár Bratianu sógora, Ferdinánd király elgondolásának a híve volt és szívesen vállalkozott volna arra, hogy Károly herceg visszatérését elősegítse és megvalósítsa. Stirbey kormányzása azonban csak rövid ideig tartott, neki is meg kellett bukni, hogy ismét Bratianu következék, az a Bratianu aki semmi áron nem akarja Károly volt trónörökösét visszaengedni Romániába.

Ferdinánd király nem érthette meg terve keresztülvitelét, mert állapota hirtelen rosszabbra fordult, de halálos ágyán is folyton fiát emlegette és látni kívánta és utolsó percéig fájt neki, hogy nem bucsúztatott el tőle. Mindez azt mutatja, hogy

a Párisban kötött megállapodás és Károly visszatérése szívügye volt Ferdinándnak,

aki azt akarta, hogy a dinasztia uralkodjék és ne Bratianu.

Mindez, most hirtelen kipattant, egész Románia erről beszél, mindenki ennek következményeit latolgatja és

általános a meggyőződés, hogy Károly herceg visszatérése nem késleltet soká,

mert a halott Ferdinánd király és az élő Mária királyné tervének sikerülni kell és Károly hercegnek mihamarabb vissza kell térnie Romániába.

Bratianu tárgyal Károly herceggel visszatéréséről

Párisból jelentik: A *Journal* bukaresti jelentése szerint a Manoilescu felmentését követő napon Bratianu bizalmas kiküldetésben Párisba küldte Károly herceghez Mugur György tanárt

azzal a megbízással, hogy Bratianu nevében Károly herceggel visszatérésének lehetőségéről tárgyaljon.

Mugur megbízása az, hogy közölje Károlyal azokat a feltételeket, amelyeknek teljesítése esetén Bratianu lehetővé akarja tenni a volt trónörökös számára a visszatérést.

Az édesanyja sirján főbelötte magát a becskereki Népbank egyik hivatalnok

Veréb Károly főkönyvelő iragi us halála

Becskeréről jelentik: Feltűnést keltő öngyilkosság történt szerdán délelőtt Becskereken: Veréb Károly harmincöt éves főkönyvelő az evangélikus temetőben főbelötte magát és délután egy órakor meghalt.

Veréb, aki a Népbank áruosztályának főkönyvelője volt, szerdán reggel nyolc órakor azzal bucsuzott el feleségétől, hogy siemnie kell, mert az adóhivatalban el akar valamit intézni. A főkönyvelő azonban nem ment el az adóhivatalba, hanem lakásáról egyenesen az evangélikus temetőbe ment, ahol főkerezte édesanyja sírját. A sírnál hosszasan időzött, majd elővette revolverét és egymásután háromszor fejébe lölt, az első golyó a halántékon érte, a másik kettő a váll mellett hatolt a fejébe. A temetőőrsz nyomban értesítette a rend-

őrséget, mely kiszállt a helyszínre és a még életben levő Verébet beszállította a kórházba, ahol megállapították, hogy menthetetlen. A szerencsétlen ember délután egy órakor kiszenvedett.

Az öngyilkos semmi levelet nem hagyott hátra és így semmi adat nincs arra nézve, hogy miért vált meg az élettől. Nyugodi családi életet élt jó anyagi viszonyok között, hivatalában nem kezelt pénzt és viselkedése sem árulta el, hogy mire készül. Az öngyilkos fiatalember tragikus halála nagy részvétet keltett az egész városban.

NOVISAD, ORBAN-PENSIO

Vízvezeték, mosdók, melegvízfűtés.

TELJES PENSIO 70-90 Dinár

Abonensáknak engedmény. Telefon 25-36

Roblógyilkost fogott el a sztaribecseji csendőrség Oszijek mellett követte el tettét a rablógyilkos

Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji csendőrség a napokban fogta Jovanovics Miladin huszonöt éves szerbiai illetőségű fiatalembert, aki az év elején Oszijek melletti községben rablógyilkosságot követett el.

Jovanovics, aki a múlt hét elején érkezett Sztaribecsejre, a város egyik népes uccáján sétált, amikor Bojanics Trivo és Leskovac Matija csendőrök — akik gyanusnak találták — igazolásra szólították föl. A fiatal ember igazolás helyett futásnak eredt és a csendőrök csak hosszas üldözés után a park közelében fogták el és megbilincselve bezárították a csendőrségre. Jovanovics itt Jovanovics Vladimir szerbiai illetőségű földművesnek mondta magát, a zsebében azonban egy Szavics Márkó névre kiállított igazolványt találtak. Hosszas fogatás után Jovanovics beismerte, hogy félre akarta vezetni a csendőrséget, az igazi neve Jovanovics Miladin, akit az oszijekli ügyészség már hónapok óta körözött rablógyilkosság miatt.

Jovanovicsot a csendőrség Beogradba szállította, ahol további eljárás végett átadták az Uprava Gradának.

Mesze földön, messze tájon csak a városzi

GAYER BUTOR

dicséretét hallo n

7232

Vagonfosztogatókat fogott a szuboticei rendőrség

Egy szuboticei cég utaztja és egy póksegéd voltát a tolvajok

A szuboticei vasútigazgatóság feljelentést tett a szuboticei vasúti és városi rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek fosztogatták a vagonokat. A feljelentés szerint néhány héttel ezelőtt Szubotica és Sebesics állomások között a robogó vonatból kidobták százötven kiló bört és több ismeretlen tartalmu nagyobb csomagot.

A feljelentés alapján a szuboticei rendőrség nyomozást indított és kedden elfogott két huszonkét éves szuboticei fiatalembert, Takács Károlyt egy beltéri kézművári nagykereskedés utazóját és Páles Miklós póksegédét. A két fiatalembert akkor fogták el, amikor a lopott holmit értékesíteni akarták. Bekísérték őket a rendőrségre, ahol tagadták a lopást és azt mondták, hogy a bört és a szöveteket találták. Mivel nyilvánvaló volt, hogy hazudtak, tovább faggatták őket és a két züllött fiatal ember beismerte, hogy a bört és szöveteket a vagonból lopták.

Páleset és Takácsot szerdán átadták az ügyészségnek.

Bubi-fejek startja

A szuboticei hölgyfodrászok élő modelleken mutatják be a fodrászművészet legzőbb remekét

Ilyen verseny sem volt még Szuboticán: ha igaz, ami az erre vonatkozó kommunikációban olvasható, november hó 27-ikén este hét órakor a Bárány nagytermében remekbe nyírott élő bubifejek

állnak starthoz, hogy közülük a legsikerültebb elvigye a pálmát. Az érdekes és nagyvárosias jellegű versenyt a szuboticei hölgyfodrász-iskola rendezi a legnagyobb nyilvánosság előtt és ez lesz egyúttal az iskola záróvizsgálata is.

A verseny-programot a növendékek

vizsgálja nyitja meg, utána következnek a mesterek revüje, amelyen bemutatják a legfrissebb párisi hajviselet minden változatát. Ez a tulajdonképpeni főverseny és a közönség fog majd dönteni arról, hogy melyik frizura, vagy frizuratulajdonos a legbájosabb. A versenyt reggelig tartó táncmulatság követi.

Beléptidő nincs, a verseny rendezősege csupán arra kéri a nagyérdemű közönséget, hogy az estélyen minél nagyobb számban jelenjen meg. Sem estélyi ruha, sem bubifej nem kötelező. Viszont a versenyzők ígérik, hogy nem fognak — hajba kapni.

KEREKEDŐK FIGYELMÉBE!

VIA ZK GYERTYÁK, sárga és fekete kék öltözetű nagyüzemi, legjobb minőségű. Díjazott. Kapitál a legújabb vaszközle ben

Malenčić Gávró

NOVISAD, Pašić-va ul. 11 114 4

Itt a tél!

Havazik és a fagypont alá süllyedt a hőmérő minderre

Európában mindenütt a fagypont körül áll a higanyoszlop. Szubotican és az ország legnagyobb részében az elmúlt éjszaka a fagypont alá süllyedt a hőmérő. Bécsben — mint onnan jelentik — szerda reggel óta havazik és Észak- és Középcsalországban szokatlan hidegre vált az idő. Milanóban hó esett és Turinban — 3 fokot mutat a hőmérő.

Magyarországon, különösen a Dunántúlon, szerdára virradó éjjeli erős fagy volt. Szombathelyen a fagypont alá 12 fokra süllyedt a hőmérő, Sopronban — 6, Budapesten pedig — 3 fok volt a hideg.

A meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is éjjeli fagy várható, részben hóval, vagy ködös idővel.

HIREK

— **Jegyzői áthelyezések.** Beogradból jelentik: A belügyminiszter a következő jegyzőket helyezte át: Malagurszki Tomát Szvetozármiliticsról Veprováca, Pesztrolics Zákát Sztaramoravicáról Szvetozármiliticsra, Dimics Milorádot Gákovórol Sztanisicsra, Ivanics Szvetozárt Telecskáról Gákovóra, Csávosi Lászlót Veprováról Telecskára, Miskov Szvetozárt Oporórol Kovacsicára és Milosevics Pavlét Kovacsicáról Oporóra.

— **Cáfolják Trotskij meggyilkolásának híreit.** Varsóból jelentik: A városi szovjetkövettség közlése szerint teljesen alaptalan az a híresztelés, mintha Trotskijt Moszkvában meggyilkolták volna.

— **A nemzeti kisebbségek jogaira való hivatkozással módosítja a magyar kormány a numerus clausus.** Budapestől jelentik: A numerus claususról szóló törvényjavaslat hiteles szövege — amelyet a Bácsmegeyi Napló már ismertetett — az indokolással együtt szerdán nyilvánosságra került. A javaslat indokolása megemlíti, hogy a magyar kormány a numerus clausust mindenkor szociálpolitikai rendszabálynak tekintette, de miután a törvény harmadik szakasza, amely a népfajhoz vagy nemzetiséghez való tartozandóságot is felemlíti, azt a téves látszatot kelti, mintha ez a rendelkezés nem állna összhangban a trianoni szerződésnek a kisebbségek védelméről szóló szakaszával és úgy a külföldi, mint a magyarországi zsidóság körében számos félreértésre ad okot, továbbá, mert a külföldi közvélemény számottevő részében azt a hitet keltette, hogy Magyarországon igazságtalanul bántak a kisebbségekkel, ami ürügyül szolgálhat a külföldön élő magyar kisebbségek kedvezőtlen kezelésére, ezért a magyar kormány az ország érdekében állónak látja, hogy a numerus clausus revízió alá vegye és a szociálpolitikai rész érintetlenségét hagyásával a félreértésre alkalmas harmadik szakaszt megfelelően módosítsa.

Zagreb, nov. 16. (Zárlat.) London 276.45—277.25, Newyork 56.65—56.85, Genf 1094—1097, Milánó 308.10—310.10, Berlin 1354.50—1357.50, Bécs 800—803, Prága 168.05—168.85.

— **Marx és Stresemann Bécsből visszautaztak Berlinbe.** Bécsből jelentik: Marx kancellár és Stresemann külügyminiszter szerdán délelőtt visszautaztak Berlinbe. A bucsuzások Marx annak a reményének adott kifejezést, hogy Seipelt rövidesen vizontlátja Berlinben.

— **A Tiszti Otthon szombaton este bajtársi estét rendez a katonai zenekar közreműködésével és táncal egybekötve.** Az est kilenc órakor kezdődik. Akik korábban már meghívót kaptak hasonló összejövetelekre, tekintsek ezt a közlést megítélésnek.

— **Romániába szökött a sikkesztől molli postás.** Szentáról jelentik: Vajkovic Vujadin molli levélhordó — mint a Bácsmegeyi Napló közölte — a hónap elején negyvenkétezer dináros pénzeslevéllel megszökött. A vizsgálat kiderítette, hogy a postás több címzetlenek nem kézbesítette ki a pénzesutalványt, hanem a pénzt elikkasztotta. Mintegy ötvenhatan jelentkeztek a postán, akiknek pénzét ily módon ellopta. Többek között megkárosította Tucakov Zsivát is, akinek a postán felmutatták százötven dinár felvételét aláírásával igazoló levényt, mire Tucakov kijelentette, hogy nem is tud írni, tehát nem írhatta alá a levényt. Pécs Gyókö gazda a csendőrségen azt vallotta, hogy a Boesár felé vezető országúton látta Vajkovicot, aki a pénzt észrevette, hogy Pécs győködvé felé, merre dult és Boesártól mintegy két kilométernyire dél felé vette útját. Valószínű, hogy Romániába szökött.

Gyövel Lajos bácskatolnai sorsjegydíjátában vásárolt osztálysorsjegyek közül a november 15-iki húzások a következők számok nyertek:

2.000 dinárt nyert: 36684, 12149.
500 dinárt nyert: 7443, 8556, 12641, 23265, 94, 25238, 27810, 40, 33472, 35231, 62, 78, 94, 36695, 65, 96, 700, 37075, 40450, 83, 95, 43721, 30, 65, 97, 43125, 38, 48301, 24, 64, 47373, 47612, 41, 81, 53724, 72, 95, 96, 57437, 18, 94, 58757, 61219, 67950, 55, 79, 98, 70213, 27, 82503, 92196, 82707, 84373, 95, 86570, 73, 92359, 99, 102728, 63, 107750, 107110, 23, 31, 43, 106624, 108927, 44, 63, 111873, 115176, 119469, 124618.

— **Tizenégy éves világiáró.** Szentáról jelentik: Ivanov Sándor tizenégy éves szentai villanyszerelő inas megszökött szülei lakásáról és tartózkodási helyét a legszorgosabb kutatás ellenére sem sikerült megtalálni. Ivanov most már harmadizben szökött meg hazulról. Néhány évvel ezelőtt beakadkozta egész Északolaszországot, majd amikor az olasz hatóságok elfogták és Jugoszláviába toloncolták, Beogradba gyalogolt. Itt mint hordár tengette életét, de nemrég apja, aki valamilyen ügyben Beogradban járt, véletlenül találkozott vele és akkor hazavitte Szentára. A kalandos életű ifjú valószínűleg most is Beograd felé vette útját.

KRNAJSKI GYÖRGY

uriszabó üzletét a volt Mittler-féle üzlethelyiségbe helyezte át.

Őz és fűl anol szöveto donsgok nagy va las tékban. Fűl ruhák és kabtók a lenfno mabb és bvd vatosabb kivételben készűlnek 1378

Gyengékedés idején, különösen ha a rosszulletet szornias fokozza, a természetes «Ferenc József» keserűvíz gyors és faldalmatlan úrlűst, kielégítő emésztást és kellő érvágyat hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb magasztalás hangján írnak a valódi «Ferenc József» vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy kitanó eredménye változnék. Kapható gyógyszerüzletben, drogériákban és fűszerüzletekben.

Az Erzsébet Nőnyit és Nőnyit ha december 4-ikén «Műt és jelen» csokládédutánt rendez.

Díjműködés a városi csapatok között. V. saccól jelentik: Fyvanoy Vlaca városi csapatok között az ismert városi csapatok között rendezendő körmekek is győztek. A «Cvka Vlada cija» működésit decemberben fogják labonyoltani káparandser szorint. A csapatot is megajtták és a Viktoria a Radnicskival játszik.

TOLSZTOJ LEÓ GRÓF

filmen szól hozzátok

házasok és házasulandó!

Hallgassátok, mit beszél a szeretet lánglelkű apostola

11317

FELTÁMADÁS

c. monumentális filmregényben.

Lifka 21-27 hétfőtől-vasárnapig 4, 6, 1/2, 9 óra kor

Minden előadáson

HANGVERSENY

Pique Dame, V. Symfonia Csajkovszkitól, Kaukázusi rapszódia, Volgai hajós dala Glazunovtól, Soljanka Wilkétől, Szláv táncok Dvorak, Kaukázusi Suit Ipolotiv Dubinuská Schirmanntól, Orosz rapszódia Alex Borodin.

Tolsztoj Leó gróf

film n szől horzátok

Házások és házasságok!

Hal gússák, mit beszél e a

Kreutzer Szonáta

a Városi Mozi-ban vasárnapig

a Vörös kalózzal

együtt 1512

Nyomorgó család. Özvegy Mezei Jánosné gyermekeivel a legkésőbb...

TUNGSRAM

SUPER

sok embert becsapott

Cukorkát, csokoládét legfrissebbet és legolcsóbbat a Bonbonierben vásároljon.

Emlékalbum dr. Wilhelm Adolfnak. Dr. Wilhelm Adolf nyugalmazott kórházi igazgató-főorvos tiszteletére...

Dr. Frank Pál operatőr, szülész, nőgyógyász, a berlini klinika volt tanársegéde és dr. F. Radó Irén, a berlini gyermekkorház volt orvosa...

Költözték a majsai-uti háború tárgyalását. Ez év szeptember 8-án vasárnap — mint ismeretes — a Majsai-uton halálos végű verekedés volt...

Lepadt és Jovanovic szubotical főelárusítóknál vásárolt sorsjegyek közül a november 15-iki húzások a következő számok nyertek:

20.000 dinárt nyert: 120814. 4.000 dinárt nyert: 58430. 2.000 dinárt nyert: 15242, 69154, 69500, 71982, 81100, 98191, 110329, 121106, 124609.

500 dinárt nyert: 4607, 77, 7753, 49, 8001, 4, 10510, 77, 11563, 13010, 24, 13306, 22870, 24499, 24705, 28315, 70, 87, 90, 28784, 31023, 32724, 35, 40, 73, 33726, 68, 96, 36139, 50, 37358, 91, 37442, 38519, 59, 92, 39153, 39622, 40312, 30, 37, 52, 61, 93, 40403, 42072, 42464, 43550, 82, 92, 46963, 79, 47747, 48265, 78, 49290, 54989, 58543, 56, 58803, 60057, 98, 62088, 64739, 47, 89, 67950, 55, 78, 98, 69109, 43, 74, 71280, 71945, 65, 78445, 54, 80382, 85, 80744, 83, 81020, 35, 68, 83196, 83560, 85331, 86151, 57, 87279, 96, 90116, 42, 61, 89, 91177, 96330, 99, 98773, 24, 38, 88, 97, 98774, 84, 86, 105310, 108010, 36, 71, 108627, 59, 111441, 98, 112616, 115005, 9, 23, 29, 32, 116036, 117119, 42, 46, 118719, 66, 79, 83, 120828, 58, 84, 90, 99, 122024, 64, 122945, 123231, 124353, 94. A húzások december 7-ig tartanak. Csere- és pótsorsjegyeket azonnali rendben a vidékre is küldünk.

Megtámogatás rendőrt. Petrovoszelóról jelentik: Petrovics Milán rendőrfelügyelő Király Csörgy petrovoszelói legényét figyelmeztette az ipartestületi munkedvelő előadás után, hogy csendesen viselkedjék. Király támadóan lépett fel a rendőrfelügyelővel szemben aki erre kitusította a vendéglőből. Az uccán Király megtámadta a rendőrfelügyelőt és megütötte, így hogy az könnyebb sérülést szenvedett. A rendőrfelügyelő orvoshoz ment, Király pedig ismét betért a kocsimába, ahol a rendőrfelügyelő letartóztatta. Hatóság eleni erőszak miatt indult meg ellene az eljárás.

Dr. Abelsberg Pál, a fül-, orr- és gégebetegségek specialista orvosa visszatért és újból rendel Szubotica, Panceseva ul. 8.

Gragyanszka Kaszinó november hó 20-ikán és azontul a hónap minden első és harmadik vasárnapján 17 órai kezdettel teadélutánt rendez.

TUNGSRAM

Rádió-lámpák lényegesen tökéletesebbek és mégsem drágultak meg

Győződiék meg róla!

Az orvvadász felölt két erdőőr. Ilyen című cikkünkkel kapcsolatban a kizsácsi állomás tisztviselői a következő nyilatkozatot küldték be: Nem felel meg a valóságnak, hogy a letartóztatott Paksziadesz Jankó, valamint fivére, Misa vasúti hivatalnokok voltak. Az igazság az, hogy Paksziadesz Jankó a kizsácsi állomáson podgyászörz, a másik pedig Gajdobrán váltóőr volt.

Lemondott közvégső főjegyző. Títelről jelentik: Csávics Milenkó lokl közvégső jegyző benyújtotta lemondását. Vujiics Milán járási főbíró a lemondást elfogadta és a további intézkedésig Bászta György lokl aljegyzőt bízta meg a jegyzői teendők elvégzésével.

Bírósági áthelyezés. Títelről jelentik: Az igazságügyi miniszter Pavicevics Krszta titeli járásbírói jegyzőt saját kérésére a crnagórai Niksics városába helyezte át.

Fizetéseketelenségek. Noviszadról jelentik: A noviszadi hitelezői védegyelet az alábbi újabb fizetéseketelenségeket közli: Guba József utóda vas-kereskedő Topola egymillióhatszáz ezer dinár passzívával, Horváth Gyula topolai kézműárkereskedő másfélmillió dinár, Szabados József sztarakanizsai rövidárkereskedő hatszáz ezer dinár passzívával.

Mozis és pénzügyi tisztviselő. Beeskerekéről jelentik: Vukovics Vojin pénzügyi tisztviselő annak megállapítását kéri, hogy ő a Balkán-mozi jegyeit mindössze háromszor ellenőrizte és minden egyes alkalommal rájött több rentheli szabálytalanságra, úgy hogy a Balkán-mozi tulajdonosa ellen hétérendbeli feljelentést tett és pedig két büntető és öt illetékügyi feljelentést. A Balkán-moziba egy ügyes és ötletes jegyvizsgáló lelepett le és mióta ennek titkát tudja, minden ellenőrzés alkalmával talál újból eladott jegyeket.

Halálozás. Pancesevőről jelentik: Sztójics Száva pancesevői görögkeleti esperes nyolcvanhat éves korában meghalt. Az elhunyt nagy szerepet játszott a Vajdaságban. Teológiai tanár volt és az egyházi zsinat képviselője. Tevékeny részt vett a Pancesevó politikai és társadalmi életében is. Az elhunytat örösi részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Kinevezés. Kikindáról jelentik: A belügyminiszter Felszthammel Lajos volt henfeldi jegyzőt Padéra segédjegyzőnek nevezte ki.

Dobrovics Péter jótköny célra adja képkiallításának jövedelmét. Noviszadról jelentik: Noviszad művészeti életének nagy eseménye az e hó 20-án a tőzsdeklub helyiségeiben Dobrovics Péter műveiből megnyíló képkiallítás, amelynek jövedelmét a művész a noviszadi gyermekotthon céljaira ajánlotta fel. A képkiallítás vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyílt meg.

A sztáribecseji kerület katolikus papságának gyűlése. Petrovoszelóról jelentik: November 22-ikén kerületi papgyűlés lesz Adán. A kerületi gyűlésen, amelyen a sztáribecseji espereskerület egész katolikus papsága megjelenik, Szalai Károly petrovoszelói plébános, nemrég kinevezett esperes elnököl.

Hirtelen halál. Petrovoszelóról jelentik: Farkas Andrásné övennyolc éves asszony ájánd a szomszédba. Este a fürdő után ment, de már nem találta ott és keresésére indult. Az udvaron találta meg holtan. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az asszonyt szívizomfűtés ölte meg.

TUNGSRAM

Rádió-lámpák lényegesen tökéletesebbek és mégsem drágultak meg

Győződiék meg róla!

Lezuhant a kocsi. Noviszadról jelentik: Szerdán délután a Vasut-uccában a Vitrum tükörgyár kocsi. László István lezuhant a kocsi és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba, ahol eszméletlenül fekszik.

Teasütemény a legjobb minőségű Din. 60-kiogramonként a Steiner cukrászdában Tel. fon: 206 10/22

Noviszadi sakkverseny. Noviszadról jelentik: A noviszadi sakkklub kedden kezdte meg másodosztályu bajnoki mérkőzését, amelyen Bokor Imre, Friedrich Richard, Hajos Géza, Juhász Imre, Lederer Márton, Lipkovics Nándor, Mihajlovics Zdravko, Popovics Zsarkó, Rajkovics Milutin, Schmidt Ferdinánd, Simonyi Sándor, Weitzenhoffer Lajos, Warnusz Márton és Zambauer Ottó vesznek részt. A feltételek szerint a három győztest 300, 200 és 100 dinárral jutalmazzák. Akik a bajnoki mérkőzésben a lejátszott játszmákból 66% pontot nyernek el, előlépnak az első osztályba. A keddi első mérkőzésen Bokor Imre, Lipkovics Nándor, Rajkovics Milutin és Simonyi Sándor győztek.

A vörös kalóz Szenzációs paródia a kalózeletből. A nők kedvence: Rod la Roque és Mildred Harris CHAPLIN ját zák a főszerepet. A Városi Mozi műsorán vasárnapig a Kreutzer Szonátival együtt 1152

RADIÓ-MŰSOR A város melletti szám a hallóháson jelentő Csütörtő, november 17 Berlin (366) — Königs wusterhausen (1.30) — Stefin (236.2) 17: Délutáni hangverseny. 20.30: Stettin: Pomeraniai költők és zeneszerzők. 21: Szimfónikus hangverseny. 22.30: Táncczene. Budapest (555.6) 9.30: Hírek, közgazdaság. 11: Zongorahangverseny. 12: Pontos időjezés, hírek, közgazdaság. 13: Időjárás- és vízállásjelentés. 15: Hírek. 16: Niedermann Antal: »A méhek téli élete.« 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 17: Szórakoztató zene. 18.30: Csokonai Vitéz Mihály-émlékünnepély születésének évfordulója alkalmából. 19.20: Magyar Rádió Ujság felőrája. 20.15: Az Országos Postás Zene- és Kultur-Egysület hangversenye. 22: Pontos időjelzés, hírek, közlemények, ügétőversenyek eredményei. 22.20: A Dunapalota-nagyszállóból jazz-band.

TUNGSRAM szállítja Amerika legjobb hangszóróját a CONUST

Prága (348.9) 16.30: Délutáni hangverseny. 19.30: Szimfónikus hangverseny. Róma (450) 17.15: Táncczene. 20.40: Olasz zene. Utána G. Puccini: »Il Tabarra« című operájának közvetítése. Nápoly (333.3) 17.10: Szórakoztató zene. 21: Sidney: »Géza« című operettjének közvetítése. 21.30: Időjelzés. Milánó (315.8) 17: Tőzsdei árfolyamok. Jazz-band. 17.50: Gyermekkarének. 20.45: A házizenekar hangversenye. München (535.7) — Nürnberg (308) 16.25: Részletek Mozart »Figaró házassága« c. operájából. 20: Richard Wagner-est. Részletek a »Tristan és Isolde« és a »Nürnbergi mesterdalnokok« c. operából. Leipzig (365.8) — Dresden (275.2) 16.30: A házizenekar hangversenye. 20.15: Vidám est énekben és szóban. 22.30: Táncczene.

Sto orok függönyök ágyterítők a legdiszesebb kivitelben Székely áruházában

SZÍNHÁZ

A „Nem nőülök” bemutatója a szombori magyar színházban

Szomborból jelentik: A magyar színház kedden Szeres Béla ötletes, kitűnő vigjátékát, a »Nem nőülök«-öt mutatta be és ezzel az eddigi szezon legjobb előadását adta. A vigjáték budapesti vígszínházból előadását e sorok írójával együtt sokan látták és mégis meg kell állapítani, hogy a szombori előadás minden összehasonlítást megenged és nivóra nézve vetekszik bármely elsőrangú vidéki társulat produkciójával. Most lehet csak megállapítani, hogy Földessy Sándor milyen elsőrendű jó erőkből alakította meg társulatát és az első napok nehézségeinek leküzdése után mindig jobb és jobb előadásokat kap a közönség, amely szintén megszerette már a színházát és esztendőki megölti a színházát.

A »Nem nőülök« szereplői egytől egyig olyan jók voltak, hogy nehéz róluk érdemük szerint írni. Mégis első sorban kell megemlíteni F. Kramer Mária alakítását. Magda szerepében csak öregbítette eddigi nagy sikereit. Olyan nagy tehetség, aki bájával, szépségével és színészi kvalitásaival valószínűleg magával ragadja a közönséget. Az első felvonásban megdöbbentően hű képét adta a modern léha lányának és egész szerepét nem is játszotta, hanem végigélte a színpadon. A közönség percenkig tapsolta egyes jelenetei után. Katica bárónő szerepében Soltész Anni váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Már első bemutatkozásánál az »Ördög« előadásán a nem egészen testére szabott szerepben is elárulta, hogy elsőrangú rutinos színésznő, mostani alakításával pedig beváltotta a hozzáfűzött legnagyobb reményeket is. Kellemes megyerő orgánumával és nyugodt, elegáns látékával teljesen meghódította a közönséget. Irsai Nóra szintén kitűnő színésznő, akinek művészi kvalitásai előadásról-előadásra mindjobban kibontakoznak és Kalotainé szerepében kifogástalan portréját adta a léha asszonynak. A férfiak közül Gáth-Gärtler Viktor elegáns és kifogástalan Andrászkó volt és felülmúlta eddigi sikereit is. Óriási sikere volt Nyáry Rezsőnek, aki ismét östetel-ségűl tett tanúságot pompás kabinet-alakításával Csáthy szerepében. A közönség hatalmas nyíltszívű tapsokkal honorálta a művészetét. Kellemesen tűnt fel Renner Tibor szerepében Kincses László, aki először mutatkozott be nagyobb szerepben és ügyes, jó színésznek bizonyult. A többiek, élükön N. Reményi Sárival, szintén hozzájárultak az előadás sikeréhez.

A közönség kitűnően mulatott egész este és a szereplők művészi produkcióját valóban honorálta nyíltszívű tapsokkal, a felvonás után pedig ötször-hatszor is a függöny elé hívta a művészeket.

Charley nénie. A múlt vasárnap nagy sikerrel bemutatott »Charley nénie« című kacagató vigjátékot szombaton, 19-én este és vasárnap, 20-án délután megismétlik a Katholikus Legényegyletben. Jegyek elővételben a Krécsi-féle könyvkereskedésben válthatók.

Kramer Imre zenekari hangverseny Szubotícán. A fiatal begedűművészek egyik legtehetségesebbike, a szuboticei Kramer Imre, már néhány szép sikerre tekinthet vissza. Szülővárosának közönsége figyelemmel kíséri a nagy reményekre jogosító tehetséges fiatal muzsikust és így bizonyára óriási érdeklődést fog kelteni december nyolcadikán a Városi Színház koncert-termében megtartandó hangversenye. A zenekari hangversenyen a városi zenekar is közreműködik és a koncert műsora olyan, hogy az egyrészt a legmagasabb zenei igényeket is kielégíti, másrészt alkalmat fog adni Kramer Imrének arra, hogy művészi fejlődéséről bizonyosságot tegyen. A nagysikerűnek ígérkező hangversenyt máris nagy érdeklődés előzi meg.

A »Nem nőülök« bemutatója Szentán. Szentáról jelentik: Szeres Béla »Nem nőülök« című vigjátékát november 19-ikén és 20-ikán mutatják be Szentán. Az előadás tiszta jóvedelmét a kereskedelmi szakiskola felállítására fordítják. A darab főszereplői: Szeghő Vilma, Kecskés Mária színésznő, Rebmann Vilma, Mészáros Margit, Molnár József, Tóth Gyula, Nagy Dé-

nes, Repler Ilonka. A díszleteket Márton József festette. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

A »Császár katonái« a petrovoszelói ipartestületben. Petrovoszelóól jelentik: Zsufolt ház előtt adta elő a petrovoszelói iparos ifjuság önképzőkörének állandó műkedvelőgardája Földes Imrének háromfelvonásos drámáját, »A császár katonái«-t. Makó Ferenc Karády földbirtokost kitűnően alakította, Horváth József, Gaal János, Tribl Annuska osztoztak vele a sikerben. A jövő vasárnap a katolikus legényegyletben megismétlik az előadást.

Esseni Krupp-művek
garantált, rozsdabiztos szublimát, jód, savakra nem reagáló
orvosi műszerek és injekciós tűk
vajdasági lerakata
Richter J. gyógyszerésznél
Subotica, Jelačićeva 9. — Telefon 5-30

KINTORNA

— Nagyon takarékos feleségem van. Tegnap egy régi ruhájából nyakkendőt csinált nekem!

— Az enyém még takarékosabb. Egy régi nyakkendőmből ruhát csinált magának!

A leány megkérdi apjától:
— Mondd, papa, azért ellenezted a Gyulával való házasságomat, mert Gyula csak hivatalnok?

— Igen, leányom, ő nem tartozik a mi körünkbe.

— Nohát akkor már rendben van a dolog: most tették ki a hivatalából!

Elárusítónő (egy urhoz): Vegye meg, kérem, ezt a szép kis kazettát!

Az ur: Nincs rá szükségem.

Elárusítónő: Hát vegye meg annak a lénynek, ki szeret.

Az ur: Hja, azt meg nem szabad, mert házas ember vagyok.

Egy rabbinak jelentették egyszer korán reggel, hogy egy ur sürgősen akar beszélni vele. A rabbi kiscitett és megkérdezte mit akar.

— A kitérésomet akarom bejelenteni.

— Hány esztendőös ön?

— Ötvenkettő — sietett a válasszal a renegát, abban a föltevésben, hogy ez a kérdés már a bejelentés aktusához tartozik.

— Nos, ha ön ötvenkét évig zsidó tudott lenni, várható volt még egy fölörág.

SPORT

Két nappal

meghosszabbítjuk az ötszázdínáros pályázat határidejét

Az ötszázdínáros sportpályázatunk iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg. Naponta százával érkeznek be a pályázati szelvények, melyek szinte kivétel nélkül az első három helyre a következő sorrendben várják a csabotakat:

1. SzAND
2. Bácska
3. Szoko

A pályázatok közül legalább 200 egyformán tippel, ami azt bizonyítja, hogy a közönség szigorúan ragaszkodik a papírmához és meglepetést egyáltalán nem tart valószínűnek. A nagy érdeklődésre való tekintettel

a pályázat határidejét két nappal meghosszabbítjuk és a szombat estig beérkező szelvényeket még figyelembe vesszük.

Ezenkívül még egy könnyítést vezetünk be. A vasárnapi számunkban közölt pályázati szelvényt újból kiadjuk azzal, hogy ezen a szelvényen is pályázhat a közönség.

SZELVÉNY

A szuboticei alszövetség elsőosztályú bajnokságának őszi fordulója a következő eredménnyel fog végződni:

1.	....	ponttal
2.	....	»
3.	....	»
4.	....	»
5.	....	»
6.	....	»
7.	....	»
8.	....	»
9.	....	»
10.	....	»

Név és pontos lakcim:

A bánati bajnokság őszi jorduója

Első helyen az Obilics áll

Beeskerekről jelentik: Az elsőosztályú bánati bajnokság őszi fordulója egy mérkőzés kivételével már befejezést nyert. A hátralevő egyetlen bajnoki mérkőzést vasárnap játszik le Beeskereken a Dusan Szilni (Vrsac) és a beeskereki Kadima csapata, de ez a mérkőzés csak a középhelyezések szempontjából bír jelentőséggel, az első és utolsó hely kérdése már eldőlt.

Az elsőosztályú bánati csapatok között első helyen a tavalyi bajnocsapat, a beeskereki Obilics áll kilenc ponttal és nagyszerű gólaránnyal (adott 36, kapott 9 góllal). Az első hely teljes mértékben meg is illeti, mert az összes bánati csapat közül valóban kiemelkedik; csapatára elsőrangú és védelme is megbízható. Valószínű, hogy az Obilics ezt a pozícióját a tavaszi forduló során is meg fogja tartani, mert a csapat kezdetben

Gyermekének élete az Ön tejétől függ

Az orvosok véleménye szerint az anyatejlettáplált gyermekei hatszor akkora reménye van az életbenmaradáshoz, mint annak a gyermeknek, ameyet más táplálékon nevelnek fel. Minden anyának kötelessége, hogy gyermekét a lehetséges szerint sajátmaga szoptassa. Az Ön tejének mennyisége a várandósság alatti táplálkozástól függ, mert ebben az időben az anyának kétszer annyi táplálékra van szüksége, sajátmaga és a gyermek részére.

Amint a tapasztalat mutatja, az

az anya napi táplálékának a legköltségesebb és legértékesebb kiegészítője. Egy csésze Ovomaltinének ugyanaz a tépértéke, mint három tojának és amellyel nem terheli meg a gyomrot. Mint hogy az Ovomaltine a legértékesebb tápanyagokkal ellátja a szervezetet, lehetővé teszi a tej jobb kihasználását is. **Kapható minden gyógyszerárban, diétariában és a jobb és megekereskedésekben a következő árakon: 100 gramm Din. 18.50, 250 gramm Din. 36.25 és 500 gramm Din. 67.25**

Kérjen erre a lapra való hívalkozásai ingyenes mintát az alanti cégtől

D. A. Wander D. D. Zagreb

gyenge startja után teljesen formába lött és utolsó mérkőzéseit igazán szép stílusban játszotta végig.

A második helyen a Schwäbische áll, az elsőosztályú uionca, ugyancsak 9 pontszámmal, de rosszabb gólaránnyal (adott 16, kapott 13 góllal.) A Schwäbische előretörése nagy szenzáció, hiszen csak most került át a második osztályból az elsőbe és máris egyenlő pontszáma van a bajnocsapattal. A harmadik hely hét ponttal a kikindai Szrbilac, mely kezdetben a bajnokság favoritja volt, de utolsó mérkőzésein letört. Ha mostani győzele formáján nem változtat, akkor nehezen tarthatja meg a harmadik helyet, mert tavaszi mérkőzéseinek legnagyobb részét idegen környezetben kell lejátszani. A negyedik hely kérdése a vasárnapi mérkőzésen dől el, minden valószínűség szerint a vrsaci **Dusan Szilni** javára, mely esetben a Dusan Szilninek 6 pontja lesz. Az ötödik helyen a beeskereki Kadima áll, amely a várakozásnak megfelelően 5 pontot szerzett passzív gólaránnyal. A hatodik helyen jelenleg a beeskereki Kadima áll négy ponttal, de ha a vasárnapi mérkőzésen győz az Dusan Szilni ellen, akkor negyedik helyre kerülhetne. Az utolsó helyre a beeskereki **Zsak** esett vissza 2 ponttal, mely az őszi szezonban teljesen letört, játékosanyagának javát elvesztette és így helyzete teljesen kilátástalan.

Csajági vezeti a Bácska—SzAND mérkőzést. A szuboticei bírótestület megajtette a bíróküldéseket a vasárnapi bajnoki mérkőzésekre. A SzAND—Bácska mérkőzés vezetésére Csajágit, a ZsAK—VSC-re Balázst, a Szombori ZsAK—Szoko mérkőzés vezetésére Krausz bíró küldték ki. Horvácki Fábrián, a bírótestület elnöke kijelentette a Bácsmegyei Napló munkatársának, hogy a bírótestülethez semmiféle kérelem vagy felhívás ebben az ügyben az elsővetésőtől nem jött. Különben is a bíróküldés a szuboticei alszövetség területén a szuboticei bírótestület kizárólagos joga. Csajági kiküldetése egyébként kétségtelenül találkozik a sportközönség legnagyobb részének tetszésével, mert a kitűnő vrbászi bíró képességeit, teljes objektivitását és erélyességét mindenki elismeri.

Tanulja

meg mindenké, hogy egészségnek, testi és szellemi fejlődésnek, munkabírásnak egyik fontos előfeltétele, hogy táplálékában kellő mennyiségű vitamint vegyen magához. Sápadt, vérszegény, ideges, gyorsan fáradó gyermekeknél különösen fontos a vitaminadagolás. A főzés a vitaminokat leontja vagy egészen elpusztítja. Csak nyersen állapothban kaphatja meg a szervezet teljes hátepségükben a számára oly fontos vitaminokat. Az

ARNEA vitamintápszer
bámulatos hatásának ez a titka. A csemegecsokoládé ízű, finom Arnea vitamintápszer nem kell főzni, se másként elkészíteni, hanem fogyasztásra kész állapotban mindenütt kapható. 1 doboz ára 22 din. Belső kívánságra a **FEMIKALITÁ NOVI A**, ingyen küldi dr. Munk Artur szuboticei főorvos tollából. **„Mit kell tudni mindenkinek a vitaminról”** című munkáját.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Katasztrófális a jugoszláv komlótermelés helyzete

A vajdasági komlótermelő-szövetség elnökének beszámolója a közép-európai komlópiacon szerzett tapasztalatairól

Sürgősen apasztani kell a beültetett területeket

Noviszadról jelentik: Gerich István, a vajdasági komlótermelő-szövetség elnöke vasárnap a szövetség noviszadi hivatalos helyiségeiben összegyűlt tekintélyes számu hallgatóság előtt nagy érdeklődés mellett számolt be a közép-európai komlópiacon tett látogatása alkalmával szerzett tapasztalatairól és a jugoszláv komlótermelésről általában.

Gerich István jelen volt a Münchenben november 7-ikén megtartott közép-európai komlótermelő iroda értekezletén, továbbá a Saazban megtartott nemzetközi komlótermelő kongresszuson is, azonkívül tanulmányozta a nürnbergi komlópiac helyzetét. Tanulmányutjának az volt a célja, hogy az említett világpiacokon közvetlen tapasztalatokat szerezzen a komlótermelés itt ismeretlen speciális módszereiről és hogy miként lehetne megakadályozni, hogy a komlót pusztító kártékony betegségek tönkretessék az ültetvényeket.

— Kedvezőtlen időjárás — mondotta Gerich — késztette a jugoszláv komlószedést. Ezalatt a német és a csehszlovák komló, amely különben is ismertebb, mint a miénk, a közép-európai világpiacokon kitűnően el tudott helyezkedni és ennek következtében a jugoszláv komló, amely a tavalyinál különben is gyengébb minőségű volt, minden tekintetben hátrébe szorult. A jugoszláv beültetési terület az idén közel száz százalékkal nagyobb lett. Sok új termelő a szövetség tanácsait figyelmen kívül hagyva saját kedve szerint rendezkedett be és ezzel sokban hozzájárult a helyzet lerontásához. A komlószedésért ezidén sok helyütt a tavalyi munkadíj kétszeresét kellett fizetni. A peronoszpóra miatt kénytelenek voltak a termelők gyakrabban feeskendezni és ez a termelési költségeket szaporította. A jelenleg érvényben levő komlóárak a következők: csehszlovák minőségűért 4000—5000, közép finomért 3500—4000 dinárt fizetnek. A termelők legtöbbje, akik száz kilóként 12.000 dinárt értek, nem akarták árulni a termést, hanem eladták a követelvényeiket, és a külföldi piacokra és ott az idén a következőképpen alakult a helyzet: a jugoszláv termelésnek 65 százaléka ma még mindig eladatlan.

— Nagy baj az, hogy sok termelő, akik közösen birtokolták, hogy a remélt magas árakat el nem érhetik, most mindenki el akarja adni termését. Ezzel a helyzetet tovább rontják a kereskedők és a bankok, akik a legelőször a legelőször a termelők egy részét, hogy árulják a komlót a külföldi piacokra és ott az idén a következőképpen alakult a helyzet: a jugoszláv termelésnek 65 százaléka ma még mindig eladatlan.

hogy további kiadásoktól meneküljenek, minden árért elköttyvetve. Így történt egy vajdasági termelővel, aki 130 métermáza komlóját, egy tételben, fél-mázánként 80 márkáért volt kénytelen eladni, olyan árért, amelynél többet fizetnek a legrosszabb német áruért. Ez az egy eladás annyit értett a jugoszláv komlótermelőknek, hogy a nürnbergi piacon már nem fizetik a régi árakat a jugoszláv komlóért. Ennek ellenére még mindig akadnak termelők, akik ilyen spekulánsoknak felülnek, ahelyett, hogy komlójukat a komlótermelő-szövetség útján, amelynek az összes külföldi piacokon kipróbált bizalmiférjai vannak, hozná a piacra.

— A mi komlótermelésünk helyzete legkevésbé rózsás. Csehszlovákiának az őstermelésének 25 százalékára van a belföldön szüksége, míg a többi 75 százalékot külföldön adja el. Ez az oka annak, hogy a csehszlovák komlótermelők azon vannak, hogy magas behozatali vámnakkal megnehezítsék a jugoszláv komló behozatalát. Nem szabad félreismerni azt a veszélyt, amely a mi komlónkat a külföldi piacokon fenyegeti és ezért komlótermelőink inkább, mint valaha rá vannak egymásra utalva. Sajnos, termelőink, miután nagyrészt fiatal komlóültetvényesek, kevés érzékkel bírnak azoknak az előnyöknek felismerésére, amelyeket a komlószövetség, Csehszlovákiában, minden termelő köteles valamely szövetséghez csatlakozni és a szövetség olcsó áron szerzi be a szükségeseket: drót, zsineget, feeskendők, stb. stb. az azokat önkéntes áron adja el tovább tagjainak és beraktározással és saját raktáraiban való szakszerű kezeléssel és az áruknak bevált bizalmi emberek útján való eladással megvédi a termelők érdekeit. Mindezeknél a termelők jobban járnak, kevesebb költségeik vannak és érdekeik jobban meg vannak védve. A noviszadi komlótermelő-szövetség rektára aránytalanul kicsi, a Sannvölgyben a beültetett komlóterület az egyhármadát teszi ki a vajdasági termelésnek, mégis ugyanolyan nagy raktárházzal rendelkezik, mint a noviszadi szövetség.

— A közép-európai komlóiroda kongresszusán a komló világtermést a következőképpen becsülték: Németország 178.000—181.000 q (melyből még 15% eladatlan), Csehszlovákország 195.000—200.000 q (eladatlan 15%), Jugoszlávia 80.000—82.000 q (eladatlan 60%), Lengyelország 48.000—50.000 q (eladatlan 15%), Franciaország 55.000—60.000 q. A többi országokban még nincsenek hivatalosan megállapítva a termési eredmények.

— A kongresszus óvatosságra intette tagjait, a komlótermelésnél alkalmazott mütrágyát illetően, mert a tapasztalatok azt mutatják, hogy mütrágya túlságos használata különösen légeny és káli-tulságos alkalmazása, durvaszeművé teszi a komlót. A kongresszus minden kérdésben, amely a komlótermelőket

érint, állásfoglal és így a túltermelés és a beültetési terület apasztásának kérdésében is. Ma az egész világon oly nagy területek vannak komlóval beültetve, hogy normális termés esetén már túltermelés volna, miért is a beültetett területek csökkentése különösen a komlótermelő országokban a legsürgősebb feladat. A túltermelés gazdasági öngyilkosságot jelent. Azok a termelők, akik jövő évben új komlóterületeket akarnak bevetni, olyan termelési költségekkel lesznek kénytelenek számolni, amelyeket nem lesz módjukban előtéríteni.

Csak minőségi áru termelése ajánlható, miért is a trágyázásnál a legnagyobb óvatossággal kell eljárni és óvakodni kell túlzott légenyhasználatról. Szükség volna a jugoszláv komlóterületek 20%-os apasztása, de még ilyen esetben is középtermés esetén számítani kellene évi 150.000 q és kitűnő ter-

més esetén 200.000 q termésre. Jugoszláviában kétségtelenül már túltermelés van. Az idei termelésből a termelők egy részét beraktározhatnak, hogy rossz termés esetén tartalékok felett rendelkezzenek. Feltétlenül szükséges azonban, hogy a katasztrófa elkerülhető legyen, a beültetett területeket mielőbb apasztani.

— Ezen a héten a komlótermelő-szövetség küldöttséggel fel fogja keresni a földművelésügyi minisztert és arra fogja kérni, hogy a küszöbön levő csehszlovák külkereskedelmi tárgyalásoknál kövessék mindent, hogy a jugoszláv komló behozatali váma mérsékeltesse. A küldöttség arra is fogja kérni a minisztert, hogy vándortanítókat küldjön a komlótermelés tanítására.

Mind ezek alapján a vajdasági komlótermelő-szövetség óva inti tagjait, hogy január előtt komlót küldjön ki a külföldi piacokra eladásra.

Máirták a francia-jugoszláv konvenciókat

A franciaországi milliárdos adósságok ügye még mindig rendezetlen

Beogradból jelentik: Marinkovics Vojta külügyminiszter párisi utazásával kapcsolatban francia forrásból állandóan olyan híreket terjesztettek, mint ha a francia-jugoszláv barátsági szerződés aláírása összekötöttéssé állana Szerbiának Franciaországgal szemben felálló háború előtti és háborús tartozásainak a rendezésével. Ezeket a híreket megerősíteni látszanak azok az értesülések, amelyek a párisi tőzsdéről erednek és amelyek arról tudnak, hogy a párisi tőzsdén mint 1895-ös négy százalékos szerb járadék, az utolsó hetekben, amióta a jugoszláv-francia szerződés aláírásának a terve a nyilvánosság előtt ismeretessé vált, állandó emelkedést mutatnak.

Néhány hónappal ezelőtt ezek a szerb állampapírokat 155 francia frankon állították, az utolsó tőzsdéi jegyzés már 161,70 francia frankot mutat.

Tudvalevően a francia tőzsdéi körök a várható politikai eseményekről mindig kifűnően vannak informálva, így így látszik, már ismerik a jugoszláv kormányban ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját és annak tulajdonítható, hogy a párisi spekuláció a szerb járadékpapírokkal nagyobb fajta angazsmánokba mert becsátkozni.

A francia pénzügyi körök azonban nemcsak erre az 1895-ös kölcsönnek a sorsa érdekli, hanem a francia hitelezők az összes háború előtti és háborús adósságok rendezését követelik már régóta Szerbia jogutódjától Jugoszláviától.

Néhány francia lap a francia-jugoszláv szerződés aláírása előtt tudni vélte, hogy Jugoszlávia nem hajlandó a francia követelések jórészt elismerni, sőt a kölcsönök visszakövetelése kérdésében a jugoszláv kormány már a hágai nemzetközi törvényszék illetékesét akarta javasolni Franciaországgal, illetve a francia hitelezőkkel szemben felhívni. Hogy ez mit jelent, az már eléggé ismeretes a jugoszláv közvélemény előtt, hiszen Jugoszlávia már majdnem minden perét elvesztette. Hátában és a francia hitelezők ellen vitt perében is sajnos ez lett volna a helyzet.

Jugoszláv részről még a mai napig

sem cáfolták meg azt a tényt, hogy a kormány el volt határozva arra, hogy a több milliárdot kitevő franciaországi adósságok ügyében a hágai törvényszék döntését kéri ki. Beogradi politikusok és pénzügyi kiválósgok a mostan aláírt barátsági paktumot és az arbitrage szerződést úgy magyarázzák, hogy a háború előtti és a háborús szerb adósságok kizárólag jogi kérdések és hogy ezeket a most leköltött konvenciók alapján is rendezni lehet.

Beogradi pénzügyi körökben főleg amiatt van aggodalom, mert a jugoszláv diplomácia külföldi tárgyalásai alkalmával állandóan megszórt feledkezni bizonyos gazdasági momentumokról és most is nagy kérdés, hogy a jugoszláv kormány elfogadta-e azt a francia álláspontot, hogy a háború előtti adósságokat arany frankban kell letörleszteni. Jugoszláv pénzügyi körök természetesen a papírfrank törlesztés mellett foglalnak állást. Románia is rendezte már a háború előtti adósságait és Bratlanu nem járult hozzá az arany frankban való fizetéshez. Románia már két esztendeje törlesztte franciaországi adósságait, de nem arany, hanem csak papír frankban, Beogradban épen ezért kíváncsian várják Marinkovics külügyminiszternek ebben a kérdésben való nyilatkozatait, mert erről a számos párisi tudósításban még nem történt megemlékezés.

Franciaország a háború előtti adósságait szintén nem arany, hanem papír frankban törlesztte és épen ezért rendkívül kellemetlenül érintené a jugoszláv gazdasági életét, ha Jugoszláviától arany fizetéseket követelnének a francia állam és a francia tőkésök. Törökország és Bulgária már rendezték háború előtti adósságaikat, még pedig papír frankban, Jugoszlávia pedig még nemrégiben nyilatkozta, hogy a háború előtti adósságait még nem rendezte, mert az arany frankban való fizetésre kötelezi. Jugoszlávia franciaországi háború előtti adósságai több mint két milliárd arany dinárt tesznek ki, ha ennek az összegnek a visszafizetését most aranyban követelnék, akkor az bizony nagyon súlyosan érintené az egész ország gazdasági életét.

Ujjáépítik a vrsaci villamos-műveket és a városi vágóhidat

Külföldi kölcsönt vesz fel
Vrsac város

Vrsacról jelentik: Vrsac város vezetősége már hosszabb ideje foglalkozik azzal a tervvel, hogy a szükséges beruházásokra nagyobb kölcsönt vegyen fel. A város eddig is számos ajánlatot kapott, ezek közül azonban csak két pénzesoport ajánlata jöhet komolyan számításba: Az amerikai Mac Daniel pénzesoport 8,25 százalékos kamatot kér, míg a Jelzölögbank 11 százalékos mellett hajlandó a szükséges kölcsönt folyósítani; mindketten követeléseik fedezetére a kölcsön összegének a város ingatlanaira való bekebelezését kérik.

Mac Daniel ajánlata, bár kamat szempontjából igen kedvező, nagy gondot okoz a város vezetőségének. Az amerikai pénzesoport csak olyan feltétel mellett hajlandó érdemleges tárgyalásokba bocsátkozni, ha a város legalább 500.000 dollárt vesz fel. Ezt a 28 millió dinárnak megfelelő összeget azonban hajlandók részletekben is a város szükségleteinek arányában folyósítani.

A kölcsönből a város mindenekelőtt két vállalatot: a villamos műveket és a vágóhidat akarja reorganizálni. A villanytelepet teljesen új gépekkel kell felszerelni, mert mai felszereléssel nem képes a város igényeit kielégíteni. A gépek teljesen megrongálódtak és tartani lehet atól, hogy hamarosan felmondják a szolgálatot. Szakértők véleménye szerint a városi villamos telep teljes reorganizációját tovább halogatni nem lehet.

A vágóhidat is ki kell bővíteni, továbbá jéggyárat, jégvermet és hűtőkamarákat kell építeni. A városi utakat és utcákat is rendbe kell hozni, ami szintén nagy befektetést igényel. Szó van ezenkívül egy vásárcsarnok építéséről is.

A kölcsön ügyében a költségvetések elkészítése után a város a közeljövőben megteszi a döntő lépést. Általános a vélemény, hogy sokáig halogatni ezeket a beruházásokat már nem lehet.

A jugoszláv borpiac

A Délbánátban a kereslet gyenge és nem várható az árak emelkedése — Szlavóniában, Horvátországban és Dalmáciában minőségileg kitűnő, mennyiségben gyenge a termés

Vrsacról jelentik: A délbánati borpiacról a jugoszlávia sajtóban az utóbbi időben ellentétes hírek jelentek meg és az árakat a valóságnak meg nem felelően tüntették fel. A *Bácsme gyei Napló* délbánati munkatársa a helyzetéről a következőket jelenti:

Vrsaca a borárak jelenleg a következők: fehérbor 9—9½ százalékos 3,25—3,50, 9½—10 százalékos 3,50—3,75, 10—11 százalékos 3,75—4,25, 11—12 százalékos 4,25—4,50 dinár; fajborok: greaci, rizling és furmint 5—6 dinár. Az Otello ebben az évben elsőrangú minőségű és 13 százalékgig emelkedik szesztartalma, ára literenként 3,50—4 dinár. A borpiac nagyon gyenge, a közeljövőben azonban némi javulás várható. Az áraknak emelkedésére számítani nem lehet, mert a külföldi kereskedők az ezévi termés iránt nem mutatnak érdeklődést. Az utolsó napokban érkezett ugyan néhány külföldi ajánlat, ez azonban távolról sem közelíti meg Vrsac megszokott külföldi összeköttetését. Az Otello és a sötét vörös borok iránt mutatkozik még némi érdeklődés Ausztriából. A belföldi, különösen horvát és szlovéniai kereskedők csakis az olcsóbb borokat keresik, a drágább, jobb minőségű áru iránt nincs érdeklődés. Vrsaca jelenleg 1100—1200 vagon ujbór és 300—350 vagon óbor fekszik. A délbánati borvidék jelenlegi készlete 3500—3600 vagon ó- és ujbór vegyesen.

A termelők várakozó állásponton vannak és jobb árakat várnak, mert a bor mai ára jóval a világparitás alatt áll. Egyelőre csak azok adnak el, kiknek pénzre van szükségük.

Guduricán az árak sokkal erősebbek, a minőség is valamivel jobb. Plac gyenge, érdeklődés mérsékelt.

Bélaerkván az őszi üzlet a külföldnek és különösen Ausztriának élénk érdeklődése következtében kedvezőnek ígérkezett. Az elmúlt napokban azonban a kereslet megszűnt, a külföldi kereskedők újabb rendelkezéseket nem eszközöltek. Az eddig külföldre exportált bor ára a következő volt: ujbór fehér 10 százalékos 3,40—3,50, 10½—11 százalékos 3,60—3,75 dinár literenként ab pince. Átadás novembertől-januárig. A jelenlegi árak a vrsacinél valamivel olcsóbbak, a minőség pedig valamivel jobb, az árat azonban a transzportkülönbözet kiegyenlíti.

Szlovéniában az először szüretelt must már átérted, még a későbbi szüret termése még erősen erjed. Amint már a must magasabb fokú cukortartalma mutatta, az ideai bor feltétlenül erősebb, mint az előző években. Az ideai termés minőségét még pontosan megítélni nem lehet, előreláthatólag azonban igen jó lesz, de az 1921. év termését nem éri el, bár erre a termelők erősen számítottak. A kisebb termelők között

a kínlat nagy, mert az adó és egyéb fizetési kötelezettségek eladásra kényszerítik őket. Az őszi üzlet nyugodt. A mennyiségileg gyenge termés és hogy az óbor készlet minimális erős érdeklődést helyez kilátásba. Az aránylag magas árak, a pénzhány és hogy várni kell, amíg a bor annyira megtisztul, hogy értékelni lehessen, a forgalmat szűk határok közé szorították. A közönséges »paraszthor« ára 6—7, a 11—12 százalékos 9—10, az uradalmi bor pedig 11—12 dinár literenként.

Horvátország az idén szűk termést szüretelt. A gyengébb minőségű borok, melyeknek a múlt évben 3—3,50 dinár volt az ára, ma 4,50—5 dinár áron kaphatók.

Dalmáciában az ideai termés 25 százalékkal kevesebb, mint az elmúlt évben, természetesen, hogy ennek következtében az árak emelkedtek. A szőlő és mustkereskedelem közepes volt. A must cukortartalma Klosternenburgi mérték szerint 18—23 fokos volt és hektoliterenként 250—300 dináros áron vásárolták. Az ujbór 12—14 százalékos. A fehérbor ára 3,75 dinár.

Elkészült Jugoszlávia első zárszámadása

A legfőbb számvevőszék törvénytelenességét vizsgálja a két év előtti pénzügyminisztert

Beogradból jelentik: Az állami főszámvevőszék a napokban terjesztette be a parlamentnek az 1924—25. költségvetési évről szóló zárszámadást s ez egyuttal Jugoszlávia első zárszámadása.

A zárszámadás ezeröttszáz nagy formájú nyomtatott oldalra terjed ki és a száraz számadatokon kívül mag arázó kommentárt is tartalmaz. Az 1924—25. költségvetési év 298.152.155,05 dinár szufficittel végződött, mivel a 10.838 millió tényleges bevétellel szemben 10.540 millió tényleges kiadás áll. A költségvetési előirányzat 10.450.000.000 dinárban állapította meg úgy a bevételeket, mint a kiadásokat, az év folyamán a kiadások 1.186.000.000 dinárral kisebbek, a bevételek pedig 433 millió linárral magasabbak voltak a költségvetésben előirányzott összegnél. Költségvetési hiteleiket túllépték az igazságügyi, közoktatásügyi, közlekedésügyi, erdészet-bányászati és törvényegységesítő minisztériumok, míg a többi tárcákban megta-

karítások észlelhetők.

A főszámvevőszék jelentése megállapítja, hogy a közoktatásügyi minisztérium hat millióval, az erdészetügyi pedig 4 millióval adott ki többet a költségvetésben megszavazott összegeknél és pedig minden felhatalmazás nélkül. »Ennélfogva — mondja a jelentés — a pénzügyminiszter eljárása, aki ezeket a többletkiadásokat az év többletbevételeiből fedezte, törvénytelen mert erre nem kaptak törvényes felhatalmazást.«

A jelentés igen éles kritika tárgyává teszi a zárszámadás egy 389 milliós tételét, amely leginkább különböző bankoknak, egyesületeknek, orosz menekülteknek és magánosoknak adott hitelekéből áll. A jelentés szerint ezeknek az összegeknek visszafizetését minden áron forszírozni kellene.

Az első zárszámadás, az új költségvetéssel együtt kerül a parlament elé és kétségtelenül sok érdekes mozzanattal fogja gazdagítani a költségvetési vitát.

Javul a helyzet a szerbiai gabonapiacon

A szállítási viszonyok is kedvezők

Beogradból jelentik: A jugoszláv gabonapiac helyzete az ideai üzleti kampányban szinte katasztrófálisnak mondható. Külföldi üzletet a jugoszláv gabonapiac alig tud lebonyolítani és így az egész üzlet csakis belföldi gabonakereskedelmre szorítkozik. Közismert tény, hogy az ideai gabonapiac nagyon kevés árut tud eladásra felkínálni. Az elmúlt napokban azonban bizonyos változások tapasztalhatók a szerbiai gabonapiacon. A tavalyi és az ideai kukorica iránt olyan nagy kereslet mutatkozott, hogy a kukorica árában bizonyos javuló tendencia nyilvánult meg. Ennek az átalakulásnak az lett a következménye, hogy a *kukorica dra az utolsó héten vagononként ezer dinárral emelkedett*. Tavalyi kukoricáért beográdi paritásban 225 dinárt, új kukoricáért 185 dinárt, decemberi és januári kukoricáért indjai paritásban 195 és 200 dinárt, márciusi és áprilisi szállításra 220 és 225 dinárt fizettek.

Buzában az üzlet nagyon élettelen volt. Buzát nagyjából csak belföldi malmok vásárolták, amelyek 290 és 295-ös alapon kisebb mennyiségeket kötöttek le. A spekuláció kezében még vannak buzamennyiségek. A gabonakivitel teljesen lényegtelen volt és csak árpát vittek ki nagyobb mennyiségben Délszerbiából Szalonikibe, Prahovában 50 vagon buzát adtak el a romániai malmoknak. A jugoszláv buzát jelenleg Romániában is keresik, mert minőségileg sok-

kal jobb az ottani buzánál.

Zabot az állami szállítások miatt igen nagy mennyiségben adtak el. A hedsegreg részére már nagyobb szállításokat eszközöltek és beográdi paritásban 230 dinárt értek el.

Árpában az üzlet nagy hanyatlást mutat és csak igen kis tételek kerültek eladásra.

A gabonapiac szomorú helyzete különösen a hitelviszonyok terén érezteti káros hatását. Azt a kevés üzletet, amelyet még lekötnek csak igen nagy időközben lehet lebonyolítani, így az üzleti pénz az utóbbi hónapokban nagyon megdrágult.

Dió-, alma- és babüzletben már nagyobb érdeklődés volt tapasztalható. Dióért vagontételekben Krusevac, Leskovac és Klenak paritásban 7—7,20 dinárt fizettek. Almát Ausztriába és Németországba nagy tételekben szállították. Az árak almában 2—4,50 dinár között variáltak.

Igen élénk forgalom volt tapasztalható új babban. Kézzelel szedett babért vagontételekben 3,90 dinárt tudtak a kereskedők beográdi paritásban elérni.

Ami a szállítási viszonyokat illeti, azok igen előnyösek voltak a gabonakampány alatt. A kedvező szállítási viszonyok az idén azonban inkább a csekély gabonaexportnak lelik a magyarázatukat.

MI UJSAG A LLOYDBAN?

A szombat ca. „Lloyd“ közleményei

*

Vámkonferencia lesz november 20-án. Amint a »Lloyd« titkársága már közölte, a vámkonferenciákat újból bevezetik. A legközelebbi ilyen konferencia november hó 20-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor lesz a »Lloyd« olvasótermében, a további ilyen konferenciák minden hó első vasárnapján lesznek és a Lloyd titkársága felkéri a »Lloyd« tagjait és az érdekelteket, hogy a konferencián minél nagyobb számban jelenjenek meg, nehogy ezek a konferenciák a tagok részvétele nélkül megzúljának.

Reklámcéduláknak ragasztása a vasúti kocsikra. A vasúti vezérigazgatóságtól nyert értesítés szerint a vasúti kocsikra ragasztandó cédulákra nézve a következő rendelkezések állanak fel. A reklámcédulák a vasúti kocsikra való ragasztását a fél méteres körülmére az illetékes vasutigazgatóság engedélyezi. Ugy hosszúságban, mint szélességben nem lehetnek ezek a cédulák nagyobbak 25 centiméternél. Fehér papírra fekete betűvel lehetnek nyomtatva és nem tartalmazhatnak mást, mint a feladó és címzett nevét és lakhelyét, valamint a küldemények és fuvarlevél szerinti megnevezését.

Papírgyártás kukorica nedvéből. Dr. Domai Béla vegyszermérnöknek hosszabb kísérletezés után sikerült a kukoricaköcből papírt gyártani, amely sokkal jobb minőségű és olcsóbb mint a fából készült. Ilyen papír gyártására Párisban papírgyár létesült.

Milyen a kamatláb az egyes államokban? A gazdasági és pénzügyi helyzet összehasonlítása céljából közöljük az egyes államokban lévő kamatlábakat. Franciaországban 5%, Angliában 4½, Németországban 7, Olaszországban 7, Svájcban 3½, Ausztriában 6½, Csehszlovákiában 5, Romániában 6, Magyarországon 6, Lengyelországban 8, Belgiumban 5, Görögországban 10, Spanyolországban 5, Portugáliában 8, Hollandiában 4½, Norvégiában 4½, Svédországban 4, Dániában 5, Finnországban 6,5, Észtországban 8, Litvániában 7, Egyesült Államokban 3½, Csile 7 ötköttes, Japánban 4,48, Indiában 5 és a mi országunkban 6.

Hétszáz méterrel közelebb hozzák a pancsevői hidfőt a Bánát belsejéhez

Tavasszal kezdik meg a tulajdonképpeni hid építését

Vrsacról jelentik: Az egész Bánát lakossága türelmetlenül várja a pancsevői hid felépítését, amelyik Beogradot a Bánáttal fogja összekötni. Az ország egyik legismertebb hídszakértője ebben a kérdésben a következő nyilatkozatot tett a *Bácsme gyei Napló* munkatársa előtt:

— A pancsevői hid jelentőségét nem kell bővebben ismertetni. Naponta több mint 2000 ember utazik a Bánáttól Beogradba, akik mindannyian érzik a mai helyzetnek tartáhatatlanságát. Pancsevő ma már, akárcsak Zemun, második elővárosa Beogradnak.

— A hidépítés munkálatait a beograd és zagrebi technikai tanárok bizottsága felülvizsgálta és azt tanácsolta a vízügyi igazgatóságnak, hogy azokat a töltéseket, amelyek a bánati hidfőt helyezik el, 700 méterrel hozzák közelebb a Bánát belsejéhez. Ezáltal nemcsak a hid alapja lesz szilárdabb, hanem a bánati síkság is jobban meg lesz óvva az áradások veszélyétől. Természetesen, hogy egyidejűleg a Duna, Tisza és Száva töltéseit is javítani kell.

— A földmunkálatok tavaszig okvetlenül befejezést nyernek és csak akkor kezdik meg a tulajdonképpeni hidnak az építését és a vasutvonalnak Pancsevőből a hidfőtig való kiterjesztését

Nyugdíjbiztosítást követelnek a magántisztviselők

A szlovéniai tisztviselőtörvényt ki kell terjeszteni az egész országra

A napokban Zagrebben lezajlott III. országos magántisztviselő-kongresszuson nagy vita folyt a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosításának kérdéséről is. Az erre vonatkozó referátumot Jamnik Alajos, a szövetség ljubljani szervezetének titkára terjesztette be. Javaslatára a kongresszus elhatározta, hogy követelni fogja a szociálpolitikai minisztertől, hogy terjessz ki a magánalkalmazottak nyugdíjbiztosítására vonatkozó szlovéniai és dalmáciai törvényt az egész ország területére.

Ez a törvény szövetkezeti alapon biztosítja a magánalkalmazottak nyugdíjigényeit évi 24.000 dinár maximális összegig. A biztosítási igény szerzést megelőzőleg, minden magánalkalmazott legalább öt évig kell, hogy tagja legyen a szövetkezeti, mely állami felügyelet alatt áll. A nyugdíjigény tizenegy százalékos korosztály szerint fokozatosan emelkedik. A szövetkezet tagsági díjait — épp úgy, mint a betegség- és balesetbiztosításnál — felerészben a munkaadó és felerészben az alkalmazott fizeti. A szövetkezeti tagság, éppúgy, mint a munkásbiztosítási tagság, kötelező és a tagdíjak szedésére államilag garantált végrehajtási eszközök vannak a szövetkezetnek.

Ha egy biztosított önként kilép a szövetkezetből, összes befizetett tagsági díjai hetvenöt százaléknak visszafizetésére tarthat igényt, míg a férjhezmenő nő alkalmazott nyolcvan százalékat kap.

Az elhunyt biztosított magánalkalmazott felesége a férje nyugdíjának 25 százalékát kapja, ha egy vagy több gyermeke van, 25—45 százalékot. A szövetkezet tartalékalaiból rendkívüli segítségeket is folyósíthat tagjainak. Orosz kölesönöket is ad tagjainak a szövetkezet, így például a jelenleg Ljubljánban működő központ az utóbbi időben ötmillió dinár kölesönt adott ki hatszázalékos kamattól és ötévi-kétszázalékos amortizáció mellett. Nagyobb városokban, így Ljubljánban és Mariborban, már saját palotái is vannak a szövetkezetnek, melyekben elegendő lakásokat ad tagjainak.

A szövetkezet teljesen autonóm, de állami felügyelet alatt áll s vezetését paritásos alapon a tagok a munkaadók és alkalmazottak sorából választják.

A szövetség határozatát külön bizottság nyújtotta át dr. Goszár Andrija szociálpolitikai miniszternek, aki a maga részéről megígérte, hogy a legteljesebb támogatásban részesíti a magánalkalmazottak törekvését.

A közép-európai átlagmunkaerő meléje

Jugoszlávia a legnagyobb cukortermelő országok között

A jugoszláv cukorgyárak röviddel ez előtt kezdtek meg ezideli kampányukat. Jugoszláviában kilenc cukorgyár van és még Osztyjében, Uzorán (Bosznijában), a Beograd melletti Csukaricán, a Moravavölgyben Csupriján, Branjin Vrhén, (a beljei állami uradalom területén), Cserváján, Novybaszon, Velikibecskereken és a legutóbb Szariszivácson megnyitott szövetkezeti gyár.

A kilenc gyár közül kettő állami, míg a többi a szövetkezeti gyárak kivételével, karteibe tömörült. A jugoszláv cukorgyárak kapacitása nincs teljesen kihasználva, mert kevesebb terület van cukorréppal beültetve, mint amennyinek termése a gyárakat foglalkoztatni tudná. A termékek ezi azzal indokolják, hogy nem eléggé intenzíven foglalkoznak a cukorrépa termelésével, hogy a gyárak nem fizetik meg a termelőknek azt az árat, amely a cukorrépa világpiaci árának megfelelő és az elért ár nem teszi rentabilissá a termelést, a gazdák inkább tengerre termelnek, mert az jobban jövedelmez. Rossz termőévekben a cukorrépa-termés alig fedezi a belföldi szükségletet, míg jobb termőévekben is csak egész jelentéktelen mennyiség jut kiví-

telre.

A cukorrépa-termelés intenzívebbé tétele esetén ez a mezőgazdasági termelési ág, különösen a Vajdaságban, ahol minden előfeltétel megvan, nagyban tudná a cukoripart emelni, annyira, hogy a mai kivitel-négyszerese emelkedhetne, ami jelentékenyen megjavítaná külkereskedelmi mérlegünket. Példa erre Csehszlovákia, pedig ott nincsenek meg azok az előfeltételek, amelyek nálunk adva vannak.

Az elmúlt esztendőben Jugoszláviában 43.000 hektár terület volt cukorréppal beültetve. A mai beültetési területet 45.000 hektárra becsülik. Az idei szárazság nagy károkat okozott a cukorrépa-ban, miért is az idei termés kisebb volt, mint a tavalyi. Ennek ellenére a cukorrépa az

idén nagyobb cukortartalmu, mint a tavalyi és így az idei cukortermelés nagyobb lesz, mint a tavalyi. A tavalyi 7800 vagon termeléssel szemben az idei termelést 8500 vagonra értékelik. Ha ebből a hazai szükségletre 6000 vagon veszelnek számításba, akkor kiviteli célokra mégis 2500 vagon marad. Ausztriában, Csehszlovákiában és Bulgáriában a répa kisebb cukortartalmu, Lengyelországban és Olaszországban ellenben nagyobb, mint tavaly volt. Csehszlovákiában, Ausztriában és Lengyelországban azzal számolnak, hogy az idei termelés a tavalyit felül fogja mulni, míg Magyarországon és Olaszországban a tavalyi szinten marad, ellenben Romániában és Bulgáriában a tavalyi mögött lesz.

Hirek a nagyvilágból

Nem sikerült az oroszok 100 millió amerikai kölcsöne. Newyorki jelentés szerint az orosz kormány és ottani bankárok között folytatott kölcsöntárgyalások eredménytelenül végződtek. Az oroszok 100 millió dolláros 3½ százalékos kölcsönt óhajtottak 60 évi időtartamra felvenni, hogy ezzel a fennálló államadósságokat rendezzék. Ezzel szemben az amerikai bankok olyan álláspontra helyezkedtek, hogy a további tárgyalások céltalannak látszottak.

A svéd gyufatörzst nem kapta meg az algiri gyufamonopol. A francia kormány és a svéd gyufatörzst között folytatott kölcsöntárgyalások eredményre vezettek, azonban olyan hírek kerültek forgalomba, hogy ellenszolgáltatás néven a svéd törzst megkapja az algiri gyufamonopol és Bordeauxban új gyufagyárat létesíthet. Az utóbbi híreket a francia kormány erőlyesen megcáfolta és kijelentette, hogy az algiri gyufamonopol átadásáról szó se volt.

Megold az angol jegybank kormányzója. A Bank of England igazgatótanácsa elhatározta, hogy jövő év áprilisában történő választáson, újra a jegybank előző kormányzóját Montagu Norman-t fogja kinevezni. A hír legtöbb európai jegybank vezetését kellemesen érintette.

Emelkedő gyanújárak a világ lacon. Londoni jelentés szerint a gyanújárak emelkedése továbbra is valószínű. A legutóbbi londoni aukció hajosse hangulata fogja a november 22-én megnyitandó új aukciót is befolyásolni. Szeptember óta Ausztráliában is állandóan emelkedő árak mellett könek üzleteket és valószínűleg áruhiány lesz a novemberi aukciókban. Szakkörökben, biztosra veszik, hogy a gyanju ár-emelkedése 7—10 százalék között fog mozogni. Kötészfűrés ár-emelkedéséről szóló hírek nem felelnek meg a valószínűségnek.

A lira stabilizációja. Az olasz pénzügyminiszterium célja az, hogy a lirat, mintha a két évvel ezelőtti állapotában állna, a legutóbbi londoni aukció stabilizálójá ohajtja. A lira mai árfolyama az olasz dollár politikai folytatása mellett hosszabb időre van tervezve, ez azonban nem jelenti a lira végleges stabilizációját. A lira végleges árfolyamáról egyelőre nem hoz a pénzügyminiszterium semmit nyilvánosságára. A külföldi lapok híradásai Olaszország tervezett amerikai kölcsönéről nem felelnek meg a valószínűségnek. Az olasz kölcsönpolitika továbbra is lehetővé teszi a belföldi kölcsönök felvételét.

Jugoszláviában szénbányák kezébe került a petrolium-termelés. A petrolium-termelési körülményekben a romániai vállalatok után, most a lengyel naftaipar tömörült szindikátusba. A lengyel petrolium-termelés kontingentitása és az árak szabályozása rövidesen szintén megtörténik. Ilyenformán Európában petroliumot ma már csak karteletekkel és szindikátusoktól vásárolhat.

Felső lépés az európai szabadkereskedelemben bevezetése érdekében. A Népszövetség gazdasági bizottsága csaknem régente vette át a szakértő-bizottság javaslatát az egységes népszövetségi vámtarifa bevezetéséről, már újabb lépésre határozta el magát az európai

szabadkereskedelemben megvalósítása érdekében. A kereskedelmi szerződéseket is egységes szisztémá szerinti, a ki- és beviteli korlátozások megszüntetésével óhajtja a genfi bizottság rendezni. A napokban végződtek az erre vonatkozó tárgyalások, amelyek eredményeképpen legtöbb európai állam beleegyezett a ki- és beviteli korlátozások megszüntetésébe, azonban a konvenció aláírását bizonytalan időre elhalasztották. Ez a körülmény volna a megegyezés első hibája; a másik pedig, hogy Anglia, Németország és Franciaország kivételeket kötöttek ki. Anglia továbbra is védi festékiparát, Németország nem enged meg a szénimportot és Franciaország megtiltja továbbra is az ócskavas kivitelét. Ezzel szemben nagy előnye a megegyezésnek, hogy Franciaország a szénimportot megengedi, Csehszlovákiában szabad lesz a prémek, bőr, esont és fa. Németországban pedig az alumínium és a film be- és kivitele. A konvenció aláírása az úgy fontosságára való tekintettel nem sokat fog késni és ezzel megtörténik az első legfontosabb lépés az európai szabadkereskedelemben megvalósítása érdekében.

Uj gyémántszindikátus Londonban. Miután az év tavaszán létesült internacionális gyémántszindikátus feloszlott, most a londoni szindikátus szerződést kötött a két legnagyobb antwerpeni céggel a délafrikai gyémántbehozatal finanszírozására vonatkozólag. Ennek következtében a gyémántpiac tulajdonképpen újra egy érdekeltég kezébe került.

Szabad devizaforgalom Lengyelországban. A lengyel pénzügyminiszter legújabb rendelete szerint, ez év november 5-étől, a devizaforgalom szabályozásáról szóló összes eddigi intézkedések hatályukat veszítik. A devizaforgalom belföldön, ugyszintén devizák kivitele teljesen szabad. Az ezüst és arany kivitele Lengyelországból továbbra is korlátozva van.

Az angol szénkrízis megoldása. A »Daily Express« értesítése szerint a bányatulajdonosok egy konferencia összehívására kérték a kormányt, amelyen konkrét javaslatokkal lépnek elő a szénkrízis megszüntetése érdekében. Ma már nyilvánvaló hogy a bányák reorganizálását a vállalatok egyenként nem képesek keresztülvinni és a megoldás két lehetősége: széntröszt vagy államosítás. A széntrösztnek legújában igen sok híve van és remélhető, hogy a bányatulajdonosok ilyen módon megegyezésre jutnak és ezzel a konkurrenciát kikapcsolják. Az angol bányáipar ezenkívül sokat remél Franciaország legújabb kereskedelmi politikájától, amely szerint a szénimportot a legközelebbi időn belül újra szabaddá teszik.

Egyelőre nem állítják fel a nemzetközi Agrár-bankot. A római kongresszuson meghesztöléseket folytattak egy nemzetközi agrárbank felállításáról, amelynek szükségességét különösen a kelet-európai államok kiküldöttei hangsúlyozták. A szakértőbizottság jelentése folytán azonban a terv megvalósítása bizonytalan időre halasztást szenved. Különösen a berlini Rentenbank Kreditanstalt szakértői foglaltak állást a terv megvalósítása ellen, amelynek praktikus keresztülvitele egyelőre technikai nehézségekbe ütközik.

BELFÖLD

Állandóan kevesebb lesz az adófizető. Beogradból jelentik: A nem egyes adók statisztikáját a pénzügyminiszter mindig negyedévenként szokta nyilvánosságra hozni. Az 1927 július hónapi statisztika szerint 156 millióval kevesebb adót fizettek, mint ahogy azt a költségvetésben előirányozták. Ez azt jelenti, hogy az adófizetők huszonhét százalékkal fizetnek kevesebb adót mint ahogy azt a pénzügyminiszter elvárta volna. Az adók könnyítéséről szóló rendelet ebben az adónemben erre a hónapra mindössze 8 százalékos könnyítést akar engedélyezni.

Kifizetik a vasuti vállalkozókat. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi miniszter javaslatára a minisztertanács elhatározta, hogy választott bíróság elé fogja terjeszteni a vállalkozók és a minisztérium között felmerült vitás anyagi kérdések rendezését. Az ország vállalkozói rendkívül nagy megnyugvással vették tudomásul a minisztériumnak ezt a határozatát, mert már évek óta nem tudnak a szállított áruk, illetőleg munkájuk ellenértékéhez hozzájutni. Különösen az egyes vasutvállalkozók várnak már nagyon régen a pénzükre és körülbelül negyvenmillió dinárnak a kifizetését várják az államtól. Most már az egyes vállalkozók csak arra várnak, hogy az építészeti minisztérium is tegyen a minisztertanácsnak hasonló természetű javaslatot, mert itt színén sok millió dinárt kitevő régi követeléseik van.

Bank-koncentrációk és újabb bankalapítások Jugoszláviában. Beogradból jelentik: Amint beavatoit forrásból értesülünk, a jugoszláv bank életben nagyobbarányu változások, illetve átszervezések várhatók. Így sokat beszélnek arról, hogy a Bosanska Banka, amelynek a székhelye Beogradban van

egyesülni fog a Hrvatska-Slavonska Hipotekarna Bankával. Ennek az egyesített banknak az élén Benzion Bully, az ismert beogradi bankvezér állana. Ugyancsak a Wiener Bankverein beogradi és zagrebi fiókjaival kapcsolatban hallatszanak újabb kombinációk és pedig híresztelik, hogy a nagy bécsi bank itteni fiókjai a sarajevói Zemaljska Bankával kooperálnának. Van olyan információ is, hogy a Wiener Bankverein itteni fiókjait felhagyná és a fiókokból önálló bankot létesítenek, ahol a főszerepet természetesen a Wiener Bankverein bécsi tőkésai játszanák. Az új bankot Beljiska Jugoslavenska Bankának hívnák és a bécsi tőke mellett a belga pénznek is jutna szerep. Az új banknak dr. Stojadinovic Milán volt pénzügyminiszter lenne az elnöke.

Modernizálják a jugoszláv bányákat. A jugoszláv államvasutak és az állami hajózási vállalatok szénszükséglete körülbelül három millió tonna évenként, úgyhogy a hazai termelés 60%-a és az import 80%-a csak az állami üzemek szükségleteit fedezi. A vasutiügyi minisztérium elhatározta, hogy a jövőben állami üzemekben lehetőleg belföldi szenet fognak felhasználni, hogy ezzel a jugoszláv bányáipar fejlődését elősegítsék. Minthogy jelenleg Jugoszlávia széntermelésének alig 15%-a köszén, a hazai üzemek átszervezésére és modernizálására lesz szükség, hogy az államvasutak szénszükségletét belföldi vállalatok fedezhessék. Mindenekelőtt szükséges volna megállapodást létesíteni az államvasutak és a szénbányák között az évi kontingens megállapítására vonatkozólag, úgyhogy a bányák ennek megfelelően üzemüket reorganizálhassák és az esetleg szükséges gépeket beszerezzék.

A jugoszláv vasutak kommercializációja. A közlekedésügyi miniszter december 5-ikére egybehívta az összes gazdasági érdekeltségeket, hogy a Beogradban megtartandó együttes értekezleten a jugoszláv államvasutak kommercializálásának kérdését megvitassák. Az ankétan elhangzó kívánásokat a végleges tervezetben figyelembe veszik.

Vámhivatal Szrpszki Itebejen. Szrpszki Itebejről jelentik: A pénzügyminiszter elrendelte Itebejen egy vám-különlítménynek a felállítását. A vámhivatal a jövő héten megkezdte működését.

Állami árlejtések. Az államvasutak vezérigazgatóságának gazdasági osztálya Beogradban november 22-én árlejtést tart emaltáblácskák beszerzésére. A külügyminisztérium igazgatósági osztálya Beogradban november 24-én árlejtést tart impregnált vászon beszerzésére. — A ljubljani állami bányagazgatóság november 14, 16 és 18-án árlejtést tart sertiészir, rizs, kávé, olaj, liszt stb. beszerzésére. — A kragujeváci tüzéségi műszaki raktár november 22-én árlejtést tart elvágatlan vixléder, cipőlakk, gyapjúvászon és empregnált vászon beszerzésére. — A szubotici vasutigazgatóság november 26-án árlejtést tart szeskoszarak beszerzésére. — A ljubljani posta- és távirtdigazgatóság november 28-án árlejtést tart bőrkabátok és esőköpenyek beszerzésére. — A szubotici vasutigazgatóság december 3-án árlejtést tart magasfeszültségű áramhoz szükséges anyagok beszerzésére. — A beogradi közigazgatási iskola igazgatósága december 3-án árlejtést tart litográf-lemeczek beszerzésére. — A banjalukai állami bányagazgatóság november 12, 15, 19 és 26-án árlejtést tart sárgarézpuccolóke-nőcs, cin, ajtókilincsek, karbidlámpa-égők, alabástrom, gipsz, asztalos szer-szám, fekete, zöld és sárga festék, ablakgitt, kőolajkátrány, ósakaesővek stb. bevásárlására. — A kakanii bányagazgatóság november 10, 18, 20, 25 és 30-án árlejtést tart 6-os liszt, kalcium-karbid, olaj, zsír, kompresszorhoz való olaj, karbolsav, turbinaolaj és portland-cement beszerzésére. — Az állami bányák igazgatósága Szarajevóban december 2-án árlejtést tart kábelek beszerzésére. A sarajevói vasutigazgatóság december 3 és 5-én árlejtést tart bádóg, festék, ablaküveg és különféle vasak beszerzésére.

TŐZSDE

Zürich, nov. 16. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.375, London 25.27 és egynyo-cad, Newyork 518.5, Brüsszel 72.31, Mil-lánó 28.22, Amszterdam 209.35, Berlin 123.685, Bécs 73.125, Szófia 3.745, Prá-ga 15.37, Varsó 58.20, Budapest 90.80, Bukarest 3.21.

Szentai gabonaárak, nov. 16. A szer-dai piacon a következő árak szerepel-tek: Buza 285—287.50 dinár, tengeri morzsolt téli szállításra 177.50—180 di-nár, tavaszi szállításra 185—187.50 di-nár, takarmányárpa 210—215 dinár, sör-árpa 235—240 dinár, zab 180 dinár, rozs 275 dinár, bab 320 dinár, heremag 1850 dinár, örmények: 0-ás liszt 460 dinár, 0-ás g 460 dinár, kettős főzőliszt 440 dinár, ötös kenyérliszt 420 dinár, hetes 320 dinár, nyolcas 210 dinár, da-raliszt 195 dinár, korpá 195 dinár. Irányzat: változatlan. Kinálat, keres-let: csekély.

Szombori terménytőzsde, nov. 16. Bu-za bácskai vasut 287.50—292.50, rozs bácskai vasut 71—72 kilós 285—290, zab bácskai vasut 217.50—220, 63—64 kilós 225—230, tavaszi 65—66 kilós 250—255, ótengeri bácskai vasut 212.50—215, szárított tengeri szerémi vasut 207.50—212.50, új tengeri bácskai vasut 177.50—182.50, bab fehér nem váloga-tott 5—7 százalékos 325—330, fehér válogatott 360—365. Lisztek: Ogg 410—430, 0g 410—430, kettős 390—410, ötös 360—380, hatos 310—330, hetes 250—260, nyolcas 190—200, finom korpá prompt 175—180. Irányzat: változatlan.

Noviszdai terménytőzsde, nov. 16. Buza bácskai 77—78 kilós 2 százalékos 290—292.50, bánáti 78—79 kilós 2 szá-zalékos 285—287.50. Rozs bácskai 72 kilós 2 százalékos 280—290. Árpa bácskai 65—66 kilós 245—250. Zab bácskai 220—225. Tengeri bácskai régi 217.50—220, bácskai új XII—I. 200—202.50, bánáti régi 215—217.50, bánáti új XII—I. Vrsac környéke 197.50—200. Lisztek: Ogg és 0g bácskai 415—425, kettős 395—405, ötös 375—385, hatos 320—325, hat és feles 285, hetes 255—265, nyol-cas 127.50—205, rozsliszt 365, korpá 170—175. Bab fehér új 360—370. Irányzat:

Budapesti értéktőzsde, nov. 16. Ma-gyar Hitel 88.2, Kereskedelmi Bank 125.5, Magyar Cukor 219.5, Georgia 16.9, Rimamurányi 117.9, Salgó 74.3, Köszén 722, Bródi Vagon 2.2, Beocsini Cement 261, Nasci 173, Ganz Danubius 179.5, Ganz Villamos 170.5, Atheneum 32. Nova 48.5, Levante 26.6, Pesti Ha-zai 230.

Budapesti gabonátőzsde, nov. 16. A gabonátőzsdén az irányzat ismét meg-szilárdult. A készárúpiacra a buza 5 fillérrel drágult, a rozs ára pedig válto-zatlan, a határidőpiacra azonban na-gyobb az áremelkedés. Hivatalos ár-cé-lyamok pengő-értékben a határidőpia-con: Buza márciusra 31.92—32.02, zár-lat 32—32.02, májusra 32.24—32.34, zár-lat 22.32—32.34, rozs márciusra 30.30—30.38, zárlat 30.38—30.40, májusra 30.58—30.68, zárlat 30.66—30.68, tengeri má-jusra 25.20—25.30, zárlat 25.28—25.30. A készárúpiacra: Buza 29.80—30.85, rozs 28—28.40, árpa 24.75—25.75, sör-

Vizálás

A noviszdai hidrotechnikai hivatal je-lentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 145 (+14), Apatin 214 (+24), Bogojevo 241 (+26), Vukevár 180 (+36), Palánka 162 (+27), Noviszdai 150 (+18), Zemun 100 (+40), Pancsevo 66 (+3), Szmede-revo 214 (+26), Orsova 139 (—7). Dráva: Osziyek 182 (+14). Száva: Mit-rovica 354 (+94), Beograd 68 (+34). Tisza: Senta (+4), Becsej 2 (+12).

NATHA

valamint sok ragályos betegség ellen

„GRIPPOSAN“

(Törv. véd.)

Dr. Besarović szerint

fertőtlenítő orrkenőcs

Kapható minden gyógyszerárban

Lerakat: Schützenapotheke München

Arko gyógyszerár

ZAGREB

REGÉNY LÁNGNYELV

IRTA: SAX ROHMER (18)

Harley beszállt a várakozó autóba.

— South Lambeth Road 236! — mondotta a soiförnek és sóhajva, támaszkodott hátra a kocsiban. Azután hátrafordította a fejt és az autó hátsó ablakán keresztül figyelte az ucca forgalmát. Ez a mozdulata inkább automatikus volt. Már feladta azt a reményt, hogy valamilyen üldözőnek a jelenlétét valaha is meg tudja állapítani. Mégis meg volt győződve arról, hogy minden mozdulatát gondosan figyelik. Ennek a láthatatlan megfigyelésnek a tudata ijesztő és idegesítő volt. Most azonban, hogy hátranézett, visszahőkölt. A láthatatlan láthatóvá vált!

Kocsija ép a Banxhall-híd felé akart befordulni. És ötven lépésnyire autója mögött egy kis francia kocsit vett észre a folyó oldalán. A sofför arcát nem láthatta, mert az ép oldalt fordult. De mögötte ott látta utasának sötét arcát, amelyet az a kocsis üvegtáblájához szorított. Azt a feszült, szinte vad érdeklődést, amit szemei kifejeztek, nem lehetett félreérteni.

Ha az öt követő autó szintén egyenesen a híd felé tartott volna, akkor Harley talán még kételkedett volna. Az üldöző szerepére behelyezkedve azonban, elképzelte, hogy leplezték és ezért az üldözőnek ravaszúságra volt szüksége. És valóban: a kis francia kocsis hirtelen ellenkező irányba, a Viktoria-pályaudvar felé fordult.

Azonnal cselekedett ő is. Az ablakon át bankjegyet nyomott a sofför kezébe.

— Lassan hajtsz tovább, de ne állj meg! Ki fogok ugrani a kocsiból, tíz méterrel odébb pedig álljon meg, szálljon le és látszólag kurblizza a motort. Azután folytassa az utat a hídon keresztül. Nekem nincs több szükségem a kocsira.

— Értem! — mondta a sofför szélesen vigyorogva.

Mihelyt Harleynek megvolt a szükséges fedezéke, kiugrott az autóból. A sofför tovább hajtván, lassan behuzta az autót ajtaját. A magvasvasut mozdonyvezetőjén kívül senki sem vette észre, hogy valaki kiugrott a kocsiból és Harley eltűnt a gyalogosok tömegében.

Csakhamar szembejött most elhagyott autójával, anélkül, hogy a kurblizó sofförre nézett volna. Épp, amikor a sarokra ért, egy másik kocsis rohogott el mellette és Harley megismerte a sötét arcot, amely erőlködve figyelt előre.

— Tényleg! — dörmögte elégedetten. — Pontosan úgy járt el, ahogyan hasonló esetben én is tettem volna!

Üldözője, aki kétségtelenül észrevette, hogy felfedezték, úgy létszik elhagyta előbbi kocsiját és egy autótaxiba szállt át, hogy ezzel folytassa az üldözést, anélkül, hogy sejtette volna, hogy most már üres autót követ.

Harley nagy megkönnyebbülést érzett. Egyrészt ismét helyesnek bizonyult hatodik érzéke, másrészt pedig végre testet öltöttek eddigi kísértetiesnek látszó üldözői. Minden ravaszságuk mellett mégis csak tucból és vérből való emberek voltak. A titkos küzdelemből most már nyílt harc lett.

Harley annyira ismerte Londont, hogy minden segítség nélkül megtalálta a South Lambeth Road-ot. Hogy a 236. számú házat is figyelik, abban nem kételkedett. De üldözőjének kijátszását most azonnal ki kellett használnia. Tétovázás nélkül felment a szürke ház lépcsőin és éppen be akart csengetni a lakásba, amikor az ajtót valaki hirtelen kinyitotta.

Egy lány jött ki. Rendesen volt öltözve és egy tulajdonos modern kalap volt a fején, sűrű fátvállal, amely eltakarta arcát. Jobb kezében egy nehéz fonott bőrönd volt. Amikor Harleyt észrevette, bosszusan megállt.

— Ellen! — kiáltotta a homályos folyosón keresztül. — Láthatóan érkezett!

Elfordított arccal akart tovább sietni, de Harley megfogta a karját.

— Egy pillanatra, Anna Jones, kisasszony! — mondotta nyugodtan. — Önnel akarok beszélni!

A lány dühösen kiszakította magát a kezéből.

— Ön téved! Én nem ismerem önt és nem is akarom ismerni!

— Menjen csak be a lakásba! Ne csináljon jelené-

teket! Ha rendesen viselkedik, nincs mitől tartania. Azonban feltétlenül beszélnem kell magával!

— A völegényem vár a sarkon. Nincs most időm!

— Jöjjön csak be — ismételte a detektív — vagy pedig kövessen a legközelebbi rendőrszobára — ha azt hiszi, hogy az kellemesebb.

Hebeözva határozta el magát a lány a visszatérésre. Egy agyondolgozottnak látszó asszony, gyerekkel a karján megjelent a folyosón és közömbösen nézett Harleyra.

— Megint egy új szerelem, Anna? — kérdezte rekedten. — Hát közben meggondoltad a dolgot?

Anna Jones nem felelt neki. Harleytől követve egy nyomorúságosan berendezett lakószobába lépett. Ott a rongyos szőfára vetette magát és bosszusan nézett ki az ablakon.

— Nos, kisasszony — kezdte Harley nagyon határozott hangon — figyelmeztetem rá, hogy vigyázzon! Maga valószínűleg akaratlanul egy genosztévő-banda szolgálatába szegődött. Legyen nyílt és őszinte hozzám, akkor segítségére leszek. Ha azonban félre akar vezetni, akkor azonnal lakat mögé kerül!

— Nem követtem el semmit! — erősítette a lány makacsul.

Harley közvetlenül eléje lépett.

— Mi történt Sir Charles Abingdon szalvétáival? A kilótt nyíl talált, azonban Anna Jones még mindig dacos volt.

— Mi történt volna velünk? — ismételte a kérdés, de a hangja már bizonytalan volt.

— Ki vitte rá cselekedetére?

— Mi köze ahhoz önnel?

Harley elővette zseboráját, megnézte, majd újra zsebre tette.

— Figyelmeztetem, pontosan három perc leteltével letartóztatom!

A lány visszahajította fátvöllát és ránézett. Harley végre megörte ellenállását.

— Ne tartóztasson le! — könyörgött. — Minden kérdésére felelek, amennyire tudok.

— Jól van. Tehát először is azt mondja meg, hová akart most menni, amikor az ajtóban találkoztunk?

— Völegényemmel a Banxhall-pályaudvaron kellett volna találkoznom.

— Hogy hívják a völegényét?

(Folyt. köv.)

FILM

A „Kreutzer-zonata“ és „A vörös kalóz“

A Városi Mozi új kettős műsora

A Városi Mozi szerda délelőtt mutatta be a sajtó képviselői előtt új kettős műsora, amelynek mindkét filmje egyórán jó, úgyhogy egyik sem nevezhető »kísérőfilm«-nek. Az első a »Kreutzer szonata« Tolstoj hatalmas regényének filmváltozata. Egyik nagy erénye, hogy teljesen az író szellemében követi fejezetről-fejezetre a regényt és nagyon hűen adja vissza annak sok finom nian-szát is. A felvételek mindvégig szépek, tiszták és művésziek, a színészek közül pedig különösen a Posdnudsz szeropét játszó Speerger nevére érdemes megjelö-zni. Csupa feszült izgalom ennek a színészek egész arca, minden mozdulata és nehezen lehetne a féltékenység mardosó kínját jobban kifejezni, mint ahogy neki sikerül. Natasa szerepében Eva Byron, Truchatsowski alakjában pedig M. Paul bizonyulnak jó színészeknek. A drámai feszültség izzó levegője telíti a filmet, amely mindvégig izgalmas és lebilincselő.

A másik film »A vörös kalóz« ragyogó paródiája »A fekete kalóz« című filmnek. Annyi ötletet zsúfolt össze ebben a vígjátékban a rendező, hogy már a sajtóbemutató is harsogott: a nézőtér a nevetéstől és Roa la Roque anyji egyséni kedvességgel és jókedvű, suhancos humorsággal parodizálja Douglas Fairbanks, hogy ezt az alakítását kedvesebbnek találjuk parádés kősszerelemes szerepeinél is. A többi szereplő is egytől-egyetlenségre és a film meséje mindvégig nagyon mulatságos.

A kitűnő kettős műsor csütörtöktől kezdve kerül vetítésre a Városi Mozi-ban és annak bizonyosan megérdemelt nagy sikere lesz.

(I. f.)

A fekete kalóz nagy sikere a Liika-moziban. Hétfő óta kerül vetítésre a Liika-moziban Douglas Fairbanks híres nagy filmje, »A fekete kalóz«, amelynek Szuboticián is — mint mindenütt a világon — óriási sikere van. Minden előadás zsúfolt ház előtt folyik és a nézőtér együtt izzul, együtt szenved és együtt örül Douglas Fairbankssal, a vakmerő akrobata-zinésszel. A szép, színes film egész héten át színre kerül a Liika-moziban.

Ukovics Gerő uri divatáruháza

Pullowerek, fehérneműk, divatnyakkendők és sálak a legfinomabb és legizlésebb kivitelben. P. & C. Habig-kalapok és L. B. O. női- és férfiharisnyák egyedüli lerakata

NYILT-TÉR

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen PALIKÁNK elhunytá alkalmából részvételükkel bennünket felkerestek és ezzel mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet.

GOLDSTEIN ANTAL
és családja

11513

Autó árverés

Automobil szóbeli árverésen 1927. november 20-án délelőtt 10 órakor a Bata garageban Szuboticán, eladatik.

Az autó 6 személyes, zárt luxuskocsi, igen szép, kifogástalan állapotban. Kikiáltási ár 20.000 dinár. 11519

KÖRJEGYZŐSÉG KNEŽEVI VINOGRADI

Br. 3628/1927.

Hirdetmény

1927. november 21-én Kneževi Vinogradon (Baranya megye)

marha- és állatvásár

lesz, amelyre mindennemű lábas jószág vészmentes helyről felhajtatható.

Rakodó állomás helyben.

Kneževi Vinogradi, 1927. november 12.

M. Stokić, s. k.
körjegyző. 11522

D. Lozanov s. k.
községi bíró.

MEGHIVÓ

Az SHS királyságbeli Munkások Rokkantságsegélyező- és Nyugdíjgyűlése 1927. év november hó 20-ikán délután 3 órakor Suboticán az egyet új székházában (I. kör Manojlovićeva ulica 5. sz. a.) rendkívüli taggyűlést tart, amelyre ezennel tisztelettel meghívjuk a tagjainkat.

Napirend:

Küldött választása a budapesti központtal likvidálásra vonatkozó kötött megegyezés feletti határozathozatal végett. 11457

Tagtársi tisztelettel
Központi vezetőség

Bácska-Bánát-Baranya

minden városában és községében keresek jobb módú családokkal jól ismerős urakat és hölgyeket, kik jelenlegi foglalkozásuk mellett társaság, tőke és szakismeret nélkül szép keresetre tehetnek szert.

Válaszbélyeggel ellátott megkereséseket »1927« jellegére Radio Reklam Jugoslavija Subotica, postafiók 48 küldendők. 11546

Eladó faáruraktár.

Alu'ított társaság a tulajdonát képező épület- és tüzfááruraktárát, mely St.-Becsén a saját telepén, a Kralja Petra csatorna köze ében fekszik, eladni, illetve kiárusítani óhajtja és ezúton felhívja az érdeklődőket ajánlattételre.

Az ajánlatok f. évi november 28-ig terjesztendők be a társaság igazgatóságához. St.-Becej, 1927. november 12-én.

Staribečjeji Népbank
Részvénytársaság.

11502

Gesztenye

színteladásra állandóan a legolcsóbban kapható

Czeizler Károly

Subotica, Jelašićeva ul'

Rizsányi Pál asztalos

VII. Jugovićeva ulica br. 8. (Kekas iskola mellett)

Jutányos áron készít bútort, por-tárlót, üzleti berendezéseket, építményeket.

Javításokat césón vállal. 11407

Angol és francia cipőket mérték után a legmodernebb kivitelben készít

Mezei András
cipőszobrász
Subotica, Városi színház

26

dinár

100 kg. fűrészgátló hulladék

tüzfifa

házhoz szállítva

Ugyanez vagon-tételben Din. 1750

I-a bükk aprítva Din. 37.-

I-a kemény vegyes . 33.-

I-a poroszsza onszén . 80.-

I-a osztraii koks . 85.-

házhoz szállítva
100 kg.-ként

Vujković J. és Társa

K. Kudlik, Subotica

Angol acél tambura hurok "Tigris" védjeggyel valódi.

Gyártás nagyban és kis mennyiségben 10612

Legolcsóbb divatcipők

Subotica 1006

Koch Ármin

Jelašićeva ulicai (iskolna mellett) üzletben szerezhethők le.

HUMANIK

24-28

36-41

145.-

Subotica: Aleksandrova cesta 7

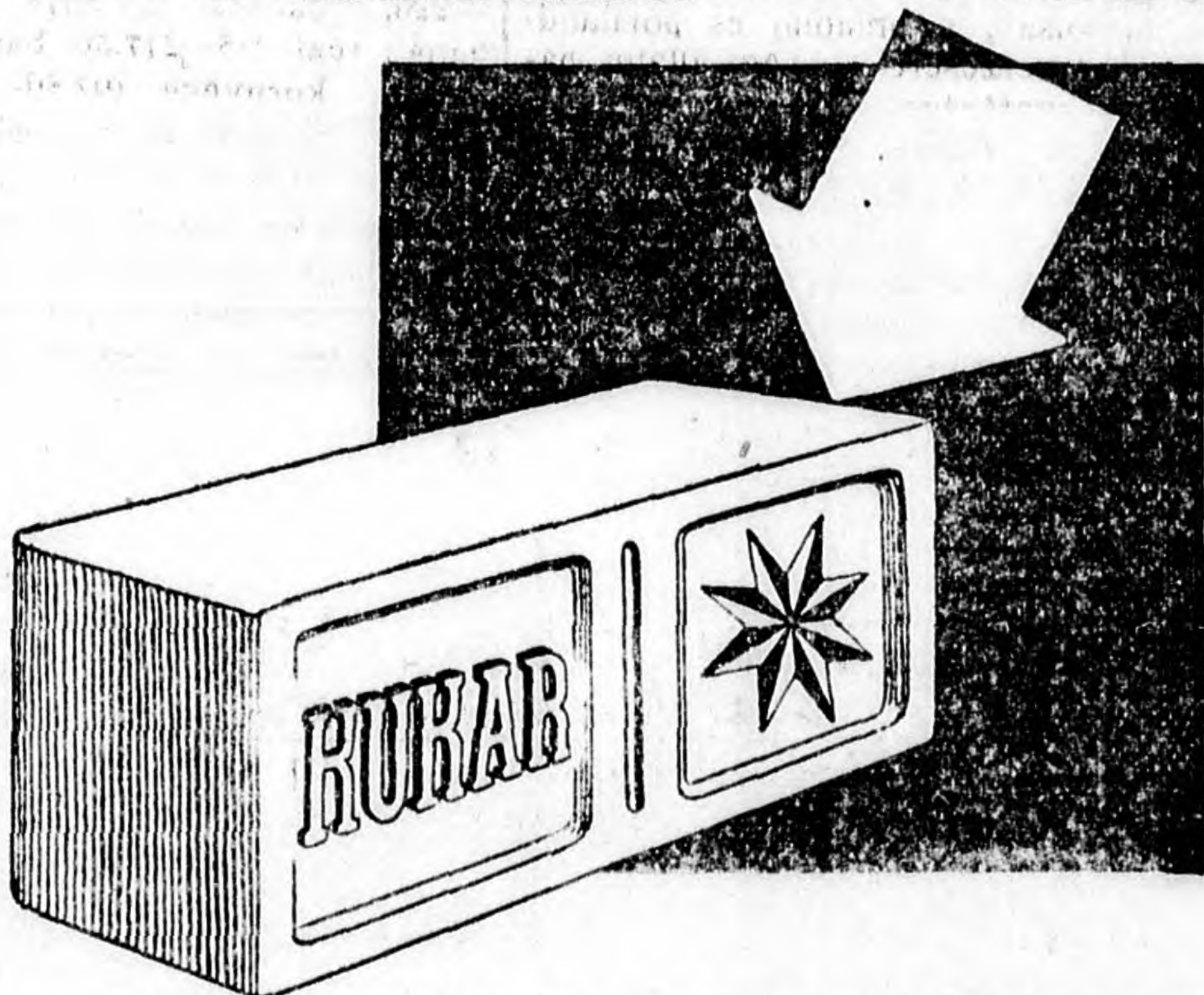
Novisad: Dušan Nastić, Kralja Petra ul. 11

Sombor: Aleksandrova 6

11528

Igy néz ki a

KUKAR SZAPPAN

Kérjen mindenkor a kereskedésben, ahol vásárol,

KUKAR CSILLAG SZAPPANT

és ne hagyja magát félrevezetni, ha bárhogy is dicsérnek más szappant. A legjobb minőség.

a legkiadósabb

feltétlenül ártalmatlan,

a **KUKAR CSILLAG SZAPPAN**

Komlótermelők!
Legmodernebb és legjobb

komlószáritóberendezéseket

gyártja **Braća Goldner, Subotica** Jugovića ul. 20

1095

Telefon szám: 134. Számos köszönőnyilatkozat a vevők rendelkezésére áll. Kérjen árajánlatot!

Dudás József
 kovács- és mészáros
 Subotica 1119
 Naponta friss elsőrendű borjú, marha- és sertés húst, hál, zsírszalonna, tiszta lisztet, zsír, friss kolbász és különféle felvágottakat. Nagyban és kicsinyben, viszonteladónak árkedvezmény. Öreges szatmárnak felvétel.

Zongorák, Hegedők, Csellók, 1053
 Harmonikák, Fuvolák
 legnagyobb választékban és legolcsóbban
S. MACHNITZ
 hangszeripartelepén.
 Antunovičeva ul. 1.
 (Rövid-pályától melett.)

Házvezetőnőnek
 elmenne fiatal özvegy, aki a háztartás minden ágában jártas, magyarul beszélő magános urhoz. Megkeresések „Megizható” jellegre Kardos hirdetővállalathoz: Novisad Intézendő.

Elsőrendű egy éves faj-komlódugyány kapható
GLIED VILMOS
 SUBOTICA 1150

BÖZENDORFER zongora, STEINVEY, F. RSTER világmarkák, Erste Produktiv, Stelzhammer, Lira, Stengl, Lanberger, Glosz, Palik, Staszny, L. Edmund, Hoffmann. Zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Arám Jugoszláviában legolcsóbbak és leghosszabb lejáratú részletek kaphatók. Kain hangszerekészítő. Subotica. Városháza. 10311

H. BLGASSON
T.R.T. rádiót
 és nem jut eszébe, hogy másfajta készüléket vegyen

Teleoptik
 BEOGRAD, Pozorišna ul. 61
 Telefón: 5-37 113

E adó két motort cséplőgép (Kofherr-garnitúra)
 Bővebb felvilágosítást ad Bodor Lajos Vez. Beé. tere, Bérejsai radó 11463

Új kályhák
 kandallók, szőlőpajzok és gondolat-olajlámpák minden méretben és minden színben.
TARACS MIHÁLY
 Páncsava u. 2 (Edényház)

VILÁGHIRŰ EREDETI VALVO-CSÖVEK!!!

Valvo Radio Röhrenfabrik G. m. B. H. Hamburg
 Legjobb hatásfoku és legnagyobb vakuummal bíró
RADIÓLÁMPÁKI
 Arak: H. 406 Din. 85-, N. 406 Din. 85-, W. 406 Din. 90-, L. 410 Din. 150-, L. 415 Din. 115-, U. 408 Din. 130-
 Vizonteláru itóknak kedvezmény!
 Rayonképviselők kerestetnek!
 Jugoszláviai vezérképvislet **AUDION** Dipl. Ing. N. Kun Novisad
 Jermens a ulca 13. szám.

A MINERVA-NAPTÁRAK MEGJELENTEK!

Vajdasági Magyar Naptár
 Jézus Szent Szive Naptár
 Gazdák Naptára
 Petőfi Naptár
 Kis Naptár

Minden más naptárnál **olcsóbb!** Sok szép képpel!
 Minden naptárban más más szöveg és minden naptárhoz **ingyen regény-melléklet**
 Minden más naptárnál **szébb!!** Erős, vaskos kötés!

Rendeléseket a beérkezés napján leszállítjuk!
 Kérjen ajánlatot!
MINERVA-NYOMDA R. T. SUBOTICA

Blondel és egyéb művészi képeretek berámázott Madonnák, portree, gobelinkerek a legújabb minákkal karácsonyig mélyen leszállított árban kaphatók.

F. BACHINGER
 képereterő és aranyozó műhelyében
 Subotica, Aleksandrova ul. 13. Mühely Sudarevičeva ul. 34

Uj üveg és porcellán-kereskedés
 Subotica, Rudičeva ulca 4.
 (Volt Ulce'ch vas'kereskedés helyén)
 Mielőtt szükségletet beszerezni, vételezőlehetőség nélkül tekintse meg dusan felszerelt üzletemet.

D A N T E - K I A D A S

Két hatalmas kötet közel 500 műmelléklettel és képpel
 A két kötet ára diszkötésben **500 dinár**
 havi részlet **60 dinár**

Megrendelhető a „Minerva” nyomda könyv osztályánál, Su'olcin, postafiók 43

Ingyen küldjük
A Világ Vallásai Vágja ki és küldje be ezt a szevényt
 pazar képes prospektusát

„Minerva” nyomda könyv osztálya, Subotica postafiók 43
 Kérem ingyen
A VILÁG VALLÁSAI képes prospektusát

Hivatall cím és lakás ..... foglalkozás ..... olvasható aláírás

Már Din. 11'50
 „vilvaiz (Stofano- vics-főle) „ 7- csak nagyban
Sugár Manónál
 Subotica — Telefon 47

Vizesuborka
 éssavanyító t paprika
 kapható a KEMÉLY-féle boltban Telefon 643.
 „Voinovičeva ul. 5

A legkímélőbb
Kulić
 speciál hölg fodrászati műterme
 Subotica, Manojlovičeva ulca 7

Elsőrendű 10388
bécsi kocsz
 kapható
RÉVAI ADOLF
 SUBOTICA, SOKOLSKA UL. 2
 Telef. n 551

Olcso
tüzifa
 100 kg. vágott és aprított fa 20-
dinár házhoz szállítva. Pontos mérésért garantiánk. Gyors és szolid kiszolgálás
„BOSNA”
 kereskedés Subotica, a vasuti pályaudvar mö. út.
 Telefon 512 8242

Zongoravékök! Vagyatok! Zongorát vagy más hangszert csakis a föld, ne bízható helyen vásároljunk! Rézidőfeltelepítés. O vásárolni fogóknak ajánljuk Truppel R. hangszerekészítőt Novisad, legrégibb és legnagyobb S. H. S. szaktárat 3790

MADNAGY
 asztalosmester készít épület- munkát, festett butorok, kandó rakárta, avitásokot vállal. SUBOTICA
 75 Petrovovičeva u. 6

Angol úri szabóság
 Elegans, jó öltöny és kabát, csakis elsőrendű anyagból és kiváló szak-munkrás által készült. — Minthogy mindez a legteljesebb mértékben rendelkez semre áll, abban a helyzetben vagyok, hogy minden igényre és ízlésnek megfelelő öltöny vagy kabát elkészítésre vállalkozhatom. — A szabóságomban készülő öltönyök és kabátok kiváló elsőrendű, áram szolidak, állandó nagy raktárt tartok a legelsőrendű angol szövetekből. Saját érdeke a nagyérdemű közönségnek, ha jó munkát akar szolid áron, hogy raktáramat meglátogasson.
Šandor Pressburger, Subotica

Szilva zsákos és
ládás áru
Lekvár
kis és nagyhordókban, valamint
Dió
a legolcsóbban
Lederer Velimir cégnél Subotica
az Agrár és Kere. Kez. Bank Brčko lerakata
Telefon: 6-28 Sürgönycim: Konserv Subotica

1145

Szőlőoltványok
amerikai anyagra oltott, elismert legjobb minőségben dus gyökérzettel, gyökeeres és sima vadveszők minden fajban, valamint nemesített 2-3 éves gyümölcs- és rózsafák megrendelhetők
László 10742
mintaszőlő és szőlőoltvány telepén
Petr. varadin (Majur), Póstaflók 17
Lerakat Bakačeva ulica
Arjegyzék kívánatra ingyen!

Rózsa és fehér burgonyát
almát vagontételekben és ládáknak, préselt szlávóniai szénát, komlókarókat, faszenet, tűzifát
ajánlok vago. tételekben azonnali szállításra.
Veszek fehér és sárga babot, tormát minden mennyiségben
V. M. SIMIĆ
NOVA KAPELA-BATRINA (SLAVONIJA)

Szőlőtelepítői
Megrendelhetők szükségleteiket az ültetéshez, valamint a hiányok pótlásához
ingusz Testvérek
ludasi és királyhalmi szőlőgazdaságában nevelt fajtisza porbujtásos gyökéres szőlővesszőkből az alant felsorolt fajtákból:
Olasz rizling Nagyburgundi (fekete)
Kövidinka Szerémi zöld
Magyarádi (Mustos) Nemes kádárka
Bakator (Erdélyi fehér) Szlanka
Piros veltelini Ezerjó és aramon
Darabonként 1 dinár ab Királyhalom vagy supljaki állomás. Posta: Palić-Supljak Sürgönycim: Ingusz Palić. Telefon: Palić 3.

„BALKAN BLOK“
Komand'no Društvo
Beograd, Kralja Milana 85. Telefon 50-81. Táviratcim: Balkanblok. Kereskedelmi és Terménykivitel Vállalat.
Vesz nagy tételeben vagononként:
1 rózsakrumpit helyt vagon Beograd
vöröshagymát 1a „Pogacsar-“
babot 1a fehér idei árut

Eladó föld
Bé. ován 60 lánca tanya, 30 és 20 lánca tanya n lkül. Bővebbet a tulajdonosnál hétfőn és pént. ken délelőtt 8-10-ig, I. Bogovičeva ul. 7.

K u t f u r á s t
valamint eliszapsodott kutyák tisztítása: olváltja védőken is
Lonárt Lajos
utifuró
Subotica, Stro smajerova u. 20. (Huspiac)

1191

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétmórosan számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbujtásos jellegű leveleket továbbítunk. Kérve a felbujtásos leveleket továbbítani nem fogadjuk.

LEVELEZÉS
»Angyal«. Csütörtök délután 5 órakor első találkozásunk helyén várlak. Felétek megyek, ne várakoztass. Forrón csókol E. J. 11531

HÁZASSÁG
Hivatalnok, 26 éves, házasság céljából keresi 20-35 éves, megfelelő hozománnyal rendelkező leány, özvegy vagy elvált asszony ismeretségét. Vallás vagy mult nem fontos. Leveleket »Jó szerencse« jellegre Vrsac, poste restante kérek. 11537

Huszonhét éves, r. k. üzletleány, 150.000 dinár hozománnyal, házasság céljából megismerkedne komoly, intelligens, 28-34 év közötti urral. Teljes című, fényképes leveleket »Margaréta« jellegre a kiadóba kérek. 11521

Házasságot legjobb családknál diszkrétan elintézek. Szülők, hölgyek, urak megbizását elfogadja »Doktorné« Subotica, Pašičeva 3. I. 11543

Csinosnak mondott 46 éves gyermektelen izr. özvegyasszony vagyok, magamnak hü életársat, több milliót érő vagyonomnak pedig lelkiismeretes gondozóját keresem. Leveleket teljes címmel kérek a kiadóba »Szorgalmas« jellegre. 11026

FOGLALKOZÁS
Ge'ernter Maschinenschlosser, geprüfter Chauffeur, spricht ungarisch, deutsch, serbisch und tschechisch sucht Position als Chauffeur. Anträge erbeten an Andras Uivary, Stara Kanjiža. 11476

Zenészeket, zenekarokat lo kálókba elhelyez a »Jugo Agentura« Pašičeva 9. 11414

Faszobrász, ügyes munkás felvétetik. Weisz faszobrász Zagreb, Pantovčak 1/B. 11544

Gigányzenekar, négy tagból álló azonnali belépésre kerestetik. Utazási költséget megtérítem, lakást, ellátást természetben adok. Ajánlatok a következő címre küldendők: Desider Frank, Hotelier, Podravska Slatina. 11545

Keresünk két énekesnőt kik az állást azonnal elfoglalhatják. Cim »Amerika«, főposta mellett. 11542

Elhelyező irodamba keresek süteményelárusító leányt, szobaasszonyt, nagyobb óvadékkal pincérleányokat, kaszírót. Ajánlok: szobaasszonyt kis óvadékkal, főpincért, éthordót, szakácsnőt, házvezetőnőt, csapost stb. Lang Agentura, Pašičeva 3. I. 11543

Intelligentes Kinderfräulein mit Jahreszeugnissen wird zu 2 Kindern gesucht. Offerte mit Zeugniskopien und fotografie an Drogerie Herzl Subotica. 11524

Felsőiskolát végzett, szerbül, németül, magyarul tudó kisasszonyt keresek három alsóosztályu gyermekekhez. Fábian János Or. cipusza, posta Jeremenovri 11488

Tanoncnak jó házból való fiu felvétetik. Ulreich Otto fűszeres, VI., Preradovičeva ul. 14. 11527

Komoly szolid nő, — főzésben gyakorlott, a szerb nyelvben perfekt, kerestetik. Baltesné, Staribecsej. 11532

Gyermektelen házaspár keres mielőbbi belépésre állást. Férj pincér, feleség jól főző szakácsnő. Cim a kiadóban. 11534

Intelligens 28 éves izr. nő házvezetőnőnek elmenne bérhová, esetleg egyedülálló urhoz. Bizonyítványai kitűnőek. — Ajánlatokat »Szorgalom« jellegre a kiadóba kérek. 11533

Orth. izr., intelligens ügyes leány állást vállalna üzletben vagy háztartásban. Megkereséseket »Megbizható« jellegre a kiadóba kér. 11529

Fényképészegedtet keresek firm munkaerőt, aki utazást feltétlenül vállal saját felszereléssel fixum és provizióval állandó alkalmazásra. Hell Photos, Novibecsej. 11530

Bejáró felvétetik. Jelačičeva ul. 5. 11514

Kaucióképes lično pravoval ellátott iccés állást vagy bérletet keres. Cim. Postafiók 10, Dárda (Baranya). 11518

Dr. ČURIC-féle SIROFEN
A legfőbb állami Egészségügyi Tanács véleményezése és a minisztérium 1908. január 29-i engedélye alapján nagy sikerrel alkalmazzák köhögés, tüdőhurut, bronchitisz, tüdőbajok, spanyolnátha, stb. ellen és minden orvos-specialista ajánlja belső bajok ellen is. Kapható minden drogériában és gyógyszerárban. Ahol nem kapható, rendelje meg levélileg: »CAR DUŠAN« apoteka, BEOGRAD, Knežev Spomenik 11413

ÜZLETNYITÁSI
A hölgyközönség szives figyelmét felhívjuk, hogy régi helyünkön **KALAPSZALONUNKAT** üzletté alakítottuk át, szives pártfogásukat továbbra is kérjük
11294
ESSA kalapszalón, Strossmajerova ul. 16

Rastädter kina vasbora
a legjobb orvosság vérszegénység, sápadtság, máliária és étvágytalanság ellen.
Fényes eredmények Sok köszönő irat
Kapható gyógyszerárakban és a készítőnél
Rastädter gyógyszerész, Vrsac
Névre ügyeljen! Az Egészségügyi Miniszt. által engedélyezve. 10635

Vel.-Kikinda város
szőlőtelepítés készült
szőlőoltványok
és magas törzsű rózsák kaphatók
Dr. Seehorsch Ferenc
városi szőlőkezelő Vel.-Kikinda. 10349

NŐI KALAPOK
minden színben és minőségben már
60 dinártól kezdve minden árban kaphatók
Heiduska Mariska - Subotica

Butorok
melyen lezállított áron
ERDÉLYI ANTAL
lakásberendezési vállalata
Subotica, Szudarevič u. 4.
(Klein Géza mellett) 11530

Molnár István Subotica, Sudarevičeva ul. 28. sz.

11074 Borotva-, mál- és homorokszőrűdjéje és acéláru-raktára

Jól bevezetett ügynökség vagy jóhírű kereskedőház keresetlik, mely hajlandó volna az összes üzletágakban
belföldi biztosító társulat
főképviseletét
Subotica és környékére átvenni, illetve a meglévő üzemehez csatolni.
Megkivántatik élénk akvizíciós munkálkodás és a meglévő üzletek után inkasszó. Ezzel szemben magas jutalék és fix költség hozzájárulás lesz biztosítva.
Ajánlatok Vojvodinai Kereskedelmi Ügynökség és Hirdetési Irodájához Noviad, Kralja Petra ul. 29. intézendők „3148” szám alatt 11419

Billiárd-golyók
dákók, mandiner gumik, sakkozók és dominók, továbbá szivarok, pipák és pipaszákok, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelű. Ha ide, nagyban és kicsinyben.
Özv. Gerber Jakabné
specialis szaküzlete és műhelye. Subotica, Sudarevičeva ul. 22. (Klein Géza mellett)

H A 8809
kárpitós munkára van szüksége forraljon bizalommal
FARKAS kárpitóshoz
Subotica Zmaj Jevina trg (Ministry palota mellett)
Ahol már heti részletfizetésre kaphat sezlont, madracot.

Szuboticán ujdonság és olcsóság tekintetében
Braća Stipančević uri és női divatáruháza vezet
Aleksandrova ul. 9. Korzó 10313

KORZO MOZI

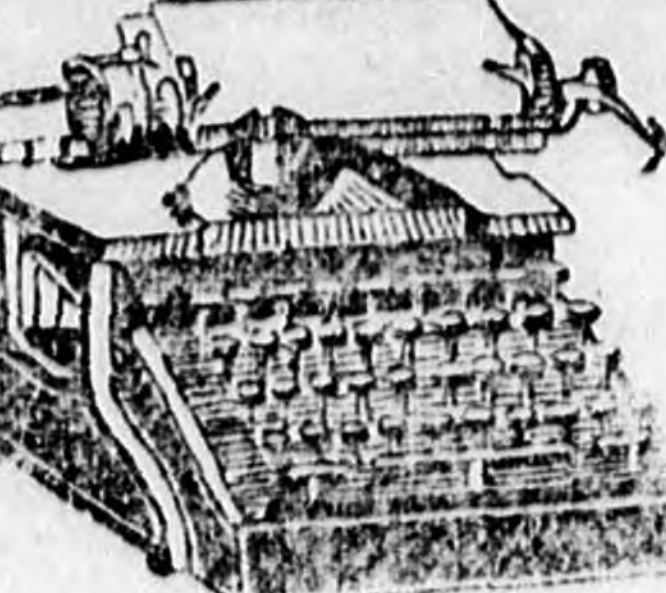
szordáig: Carol Dempster a gyönyörű amerikai naiva feléptével Cirkuszlánya Hatfelvonásos ujdonság Csütörtöki HARRY LIEDEKE II. József császár és a cipészlány Előadások kezdete naponta mind

LIFKA-MOZI

Egész héten, vasárnap uo!jára Douglas Fairbanks ezidei egyetlen világfilmje Kine nakolor színekben Fekete kalóz Lebilincselő filmatrakció, melyhez hasonló Suo!lóna még nem volt! Jól a nagy Tolstoj-film! Feltámadás Rod la Rocque meste műve moziban 4. és fél 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és elmozgó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jelzésű leveleket továbbítanak. Kérvebárándokhoz válaszbelvagy melléklend.

Írógépe csakis akkor lesz jó és tartós-életű, ha azt nagyon csekély évi díj mellett

Deutsch Izidor optikus és műszerésznél karbantartja! Új és használt írógépek, eredeti GREIF-írógépszalag és karbonpapír Írógépjavítások gyorsan és olcsón jótállás mellett Írógépek kedvező részletfizetésre. — Telefon 2-16

Uj és használt írógépek, eredeti GREIF-írógépszalag és karbonpapír Írógépjavítások gyorsan és olcsón jótállás mellett Írógépek kedvező részletfizetésre. — Telefon 2-16

A-E-G MOZIGÉPEK összes mozielkeket és FILMEKET legjobb minőségben szállít vezérképvelet: Orient-Film D. D. Subotica

Fűszer- és csemegeszükségletét Kovács és Gelányi üzletben Rudica-kitérő. Tel. 8-45 szerezzé be Olcsó árak! Pontos kiszolgálás! Legkisebb tóelt 2538 is házhoz szállítunk!

Részletfizetésre adunk mindenfajta szövet- és vászonárut Manufakturno skladište Kézműtrakereskedés Subotica, Pašičeva (Gőzfürdő) ul. 7

APOLLO, NOVISAD Nov. 16-17 OSZI KALANDJAI kiváló vigjáték 7 felvonásban. Co-k-féle társasautóval a francia Riviera legszebb részein. Főszereplők: OSSO OSWALDA, WILLY FRITSCH, AGNES ESZTERHAZY

SLAVEKS-PAKRÁCI BÜKKHASÁB TESLIČI GŐZFÜRESZ TESLIČI RETORTA FASZÉN LUDWIG HUBERT I SIN NOVISAD 9640 POSTAFIÓK 25.

SIPOS FIAI MÜBUTOR-és építészatalos-üz-m ZENTAI UT 3 Állandó nagy stíl-és kommersz butoraktárral Tanácsok, vasárnap.

VÁROSI MOZI Csütörtöki vasárnapig Két világsláger Kreutzer Szonáta Tolstoj Leo gróf világhírű regénye filmen. Főszereplők: Eva Byron, J. W. Speerger, M. Paul A vörös kalóz Szencziós vigjáték (paródia) a kalózeletből. A főszerepben a nők kedvence ROD LA ROQUE és Mildred Harris CHAPLIN

Ház berendezett pékséggel olcsón eladó Novisadon. — Cim: Postafiók 151. 11460

Háztartási és konyhafelszerelési cikkek legolcsóbban beszerezhetők: Edények, sziták, kosárak, papca evőeszközök, kefék, láb-törők nagy választékban Ehrenfreund Géza üzletében, Subotica, Rudić ul. 1. (Gyümölcs-piac). 9256

Keresek megvételre 6-os eredeti MÁV vagy Hofherr-Schranz magánjáró cséplőgarnitúrát. Zrinski Stefan, Moravci, posta Martjanci, Prekmurje. 11057

CENTRALNA BANKA ZÁLOGINTÉZETE Subotica, Aleksandrova 4 Nvítva 8-12. 3-5-ig. 7052

Káposztát, burgonyát vagon-telekben is legolcsóbban szállít Vladimir Jakov Stapar. 10402

Kukoricamorzsoló, négy-lyuku, Hofherr-gyártmány motorral együtt olcsón eladó. Ignac Grollinger Gakovo. (Bácska.) 11503

Széna 50 kg-tól, vagon-telekben is kapható. Horváth József, Subotica, Trenkova ul. 8. 11500

Olcsón eladó: Egy négyes Wertheim kassza arany-órak, láncok, ezüstbott és óra, aranygyűrűk, briliáns és gyémántgyűrűk, aranyt-mérők, családi Singer varrógép, horvát és szerb írógépek. VI., Trumbićeva ul. 11. (Csirkepiac) Kis. 9459

Diófaragást veszünk minden mennyiségben Vujković fa-telep. Telefon 669. 11326

KÜLÖNFÉLE Hölgyek figyelmébe! Speciális tartós ondulás, (Dauverelle), hajfestés, paróka készítés, hálálárcok legolcsóbban Pompadour szalonban, Városháza épület. 11541

Diszkrét megfigyeléseket, információt kereskedőkről gyorsan, pontosan és bizalmasan végez a Jugo Agentura, Pašičeva 9. 11414

Utlovelék kieszközlését és azok vizumozását a leggyorsabban és legpontosabban végzi a Jugo Agentura, Pašičeva 9. 11414

Azonnal kiadó két szoba, előszoba, konyha. Cim: »Amerika«, főposta mellett. 11542

Ütessen összel gyümölcs-fál! Kérjen árjegyzéket és rendelje meg szükségletét Bednárz-féle farskolában. Tara-Kanjiza. Bačka. 11116

Beltérben 2 szobás lakás mellékkelhelyiséggel azonnal kiadó. Bővebbet Kosmetika, Paje Kujundzićeva ul. 8. 11540

Teljes ellátást és lakást kaphat szolid nő havi 800 dinárért. Masarikova 32. 11507

»Lukutate« fiatalítás. A Lukutate, ez a korszakalkító fiatalítószert, egy indiai bogó, amelynek eredménye Európában a legnagyobb sikert ért el. Most már itt nálunk is kapható. A Lukutate eddigi szószólói ezt a gyümölcsöt, mint a legtermészetesebb fiatalítószert ajánlják felinek, nőnek egyaránt, mint olyan gyümölcsöt, amelyet maga a természet nyújt nekünk és amely megszabadítja a szervezetet a benne rejlő mérgektől, a máj, epe és vese működését elősegíti, a belső kiválasztást végző mirigyeket megfiatalítja és az ideg- és szív-működést erősíti. A Lukutate egy fiatalító hatású tápszer. Lukutate - zselé - gyümölcs. Lukutate-leveskocka, Lukutate-velő 60 dináros áron kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Vajdasági főlerakat: Henri H. Numann, Zagreb, Boškovičeva 42.

A dől- és ószakamerikai ve Kanadát is), valamint tájékoztatót arra nézve, hogy miként lehet azokba az államokba utazni, küld a Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. A könyvnek ára 35 dinár, mely előre fizetendő, lehet beküldeni posta- vagy okmánybélyegeken is. Kérjük a megrendeléssel sietni, mivel csak korlátolt számban nyomattuk a könyvet. 7628

Nemzetközi Iroda Subotica Aleksandrova 9. Utlovelék konzuli láttaozását legolcsóbban végzi. Beküldés posta útján. 7628

Ujoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica Aleksandrova 9. 7628

Gyümölcsfákat őszi ültetésre szállít Gallé Viktor városi kertész Senta (Bačka.) 11247

Csinosan butorozott szoba kiadó a háztulajdonosnál. L. Sokolska 10. 11470

Kiadó háromszobás lakás és külön sarok üzlethelyiség. VI., Sienkivičeva 19. 11491

Tisztviselő, sokévi gyakorlattal, elvállal délutáni órákra szerb, magyar, német levelezést és könyvelést, esetleg órákonyvelést Cim a kiadóban. 11511

Excenteres prést, jó állapotban, megvételre keresek. — Tükörgyár, Stara Kanjiza. 11409

Ön állást keres? Tanuljon ki sofförnek. Folytatólagos előadás szerb, német, magyar nyelven. Belépés bármikor. Eredményért garantiálunk. Sofföriskola (keresés és ipari miniszteri eng.) Novisad, Kralja Aleksandra 7. az udvarban.

Felvezünk magas jutalékos, fixumos alapon, Pančevo, Subotica, Sombor, Novisad városokban üzletszerző tisztviselőket. Ajánlatok curriculum vitae-vel »Biztosító« jellegre Radio-Reklam Jugoslavija, Subotica postafiók 48. küldendők. 11465

Vaskereskedésegeket keresek december 1-i belépésre. Csakis írásbeli ajánlatokat veszek figyelembe. Zentai Béla vaskereskedő, Senta. 11489

Intelligens asszony, 45 éves, házvezetőnő vagy egyéb állást vállalna. Jól főz, uri és polgári háztartásban jártas. Beszél németül is, igényei szerények. Cim a kiadóhivatalban 10841

Intelligentes Kinderfräulein mit Jahreszeugnissen sucht Stelle in feines Haus. Anträge unter »Wienerin« an die Administration. 11496

Fogtechnikusgegd, az összes munkákban jártas, kitűnő bizonyítvánnyal, több nyelv ismeretével azonnali belépésre állást keres. Cim: »Fogtechnikus« Pančevo. Postafiók 13. 11485

Társat keresünk jömenetelő ujonnan berendezett hatezer lakosu két község központján és jó örlő vidéken egyedül álló motormalomhoz. Érdeklődők forduljanak Erdős malmoshoz, Noviittebeji, Bánát. 11293

Társat keres sentai vasuti trafikos az állomás bejárata előtt levő bodegájába valamint hentes és kifőző üzlethez oly tisztességes, egészséges intelligens úrral vagy nővel társulna, ki 35-40.000 dinár készpénzzel bír, mely a befektetéshez szükséges. Hentesdaru készítéséhez érték előnyben. Ivanov sentai trafikos. 11469

Suche intelligentes Fräulein zu meinen 10, 7 und 4-jährigen Buben, perfekt in Erziehung und Pflege. Anträge mit Bild und Zeugnisabschriften an Dr. Emanuel Mannheim, Bačka Topola. 11216

Cipészségedet, női munkást, állandó munkára keresek. Tasnádi cipész, Debeljača. 11487

Keresek ügyvédjelölti állást azonnali belépésre Vojvodina bármelyik városában. Beszélék szerbül, magyarul, németül. Az ajánlatokat a kiadóba kérem. 11493

Perfekt német-szerb levelező és mérlegképes könyvelő keres 1-2 órai foglalkozást az esti órákban. Cim Radio Reklam Információs iroda Subotica, postafiók 48. 11454

VÉTEL-ELADÁS

Beltérben, háromszobás szabadlakás kiadó. Divatteremnek alkalmas helyiségek butorozott szobák, üzletek kaphatók. Kisebb-nagyobb házak eladók. Butorok eladása. Lang Agentura, Pašičeva 3. I. 11543

Kirakatállványt megvételre keresek. Cim: Radio Reklam Jugoslavija, Subotica telefon 8-20. 11526

Vegyeskereskedés szeszitalok kimérésével, forgalmas helyen Slavonija nagyobb városában eladó. Cim a kiadóban. 11477

Téglagyár legmodernebb felszereléssel évi 3 millió cserép és téglá kapacitással, folyó és vasutállomással, Bánát legforgalmasabb városában eladó. Felvilágosítással szolgál Bodor Lajos Velikibecskerek Svetosavska ul. 17. 11525

Arankamentes heremag kapható 100 kg-os tételekben Buzogány Imre gazdaságában Staribecsejen. 10517

Billiárd. Komplet felszereléssel, művészi faragványnyal díszített, jó karban lévő billiárdasztal jutányos áron eladó. Subotica, Vukovičeva ul. 21. 11494

Eladó teljes fűszerberendezés mázsákkal, butor, könnyű parasztkocsi és más tárgyak olcsón eladók. Cim kiadóban. 11351

Kelebiai bor eladó. Prokesch, Vilsonova ulica. 11379

Ló — féderes kocsi is — napszamba kapható. Eladó is. VI., Sienkivičeva 19. 11490

Rövid- és költőtaruüzlet, jól bevezetve, Brod na Savi, város központjában, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. — Felvilágosítással szolgál Filiale Morgenblatt, Brod na Savi. 11410

Jömenetelő éjjeli üzlet házzal együtt, más vállalkozás miatt kedvező feltételek mellett eladó. Cim Radio Subotica, postafiók 48. 11250

Tűzifa bükk, gyertyán, vagonos, félvagonos és negydvagonos tételekben Porosz-szén I szalon kályhaszén KOKSZ Mábris-Ostrani d'ó kocsz szolid áron. „IGNIS“ J. WIRTH tüzelanyag-kereskedés. Iroda Avina ulica 13. Telefon 503